

LETO XXIV. — Številka 50

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sreda, 30. 6. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
In sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Potrebna je budnost aktivistov in borcev

III. zbor aktivistov v Preddvoru

Vrsta prireditev je bila sklenjena z osrednjo manifestacijo, na kateri je govoril predsednik ZIS Mitja Ribičič — Več tisoč udeležencev — Prihodnji zbor aktivistov ob v Kamniku — Popoldansko razpoloženje je motilo slabo vreme

»V sedanjem političnem trenutku in pri uresničevanju današnjih gospodarskih in drugih nalog je izredno pomembna politična prisotnost in mobilnost aktivistov in borcev, njihova budnost, kadarkoli bi hotel kdo pačiti veličino boja za svobodo, revolucijo in njenih pridobitev, bratstvo narodov in enotnost delovnih ljudi,« je na nedeljskem zboru poudaril predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič.

III. zbor gorenjskih aktivistov v Preddvoru — osrednja gorenjska slovesnost ob 30-letnici OF in vstaje slovenskega naroda — se je z različnimi prireditvami začel že v soboto, ko so ob 10. uri odšle na

tekmovalni pohod od spomenika do spomenika ekipe mladine, tabornikov, planincev, pripadnikov JLA in rezervnih starešin. Osrednji sobotni kulturni dogodek v Preddvoru je bila potem otvoritev razstave 900 let Preddvora in umetniških del Doreta Klemenčiča-Maja. Praznično razpoloženje pa se je nadaljevalo zvečer, ko so na okoliških hribih zagoreli kresovi, ob jezeru Črnava pa se je začel partizanski miting. S partizanskim skečem se je na mitingu predstavila dramska skupina Prešernovega gledališča Kranj, nastopil je moški pevski zbor z Bele, za veselo in prijetno razpoloženje pa je skrbel zabavni ansambel doma JLA.

Čeprav so vremenoslovci napovedovali, da bo v nedeljo muhasto vreme, je zvezdno nebo v soboto zvečer vzbujalo željo in upanje, da bo tudi v nedeljo lepo. In res je bilo nedeljsko jutro lépo. Po budnici v Kranju in Preddvoru se je začela vaja enot teritorialne obrambe. Akcija pripadnikov enot teritorialne obrambe, s katero so po eni strani prikazali borbo partizanskih enot na Gorenjskem proti okupatorju pred tremi desetletji, po drugi strani pa pripravljenost, če bi šlo zares, se je začela po padalskem desantu na Preddvor.

Ob 10. uri so se pred spomenikom NOB v Preddvoru zbrali že številni udeleženci III. zbora gorenjskih aktivi-

stov z vse Gorenjske. Komemoracije, na kateri so položili venec na spomenik, v programu pa so sodelovali pevski zbor osnovne šole, godba na pihala in drugi, pa so se udeležili tudi gostje.

III. zbor gorenjskih aktivistov je po internacionali začel predsednik občinske konference socialistične zveze Kranj Tone Volčič. Pozdravil je več tisoč udeležencev osrednje gorenjske manifestacije, ki so se je udeležili Sergej Kraigher, Franc Popit, Janez Vipotnik, Leopold Kres, dr. Marijan Breclj, Lidija Šentjura, Miha Marinko, Franc Leskošek, predstavniki gorenjskih občin in občinskih

(Nadalj. na 6. str.)

JESENICE

● Na zadnji seji občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV so se člani dogovorili, da bodo sodelovali na vseh proslavah, ki bodo letos v občini v počastitev 30-letnice vstaje. Prav tako so poudarili, da bodo praznovali občinski praznik in krajevne praznike še posebno slovesno in zato pripravili pester in zanimiv program praznovanj. Zavzeli so se za ureditev spomenikov in spominskih obeležij in poslušali poročilo o varstvu borcev in predlogih za izpolnitev varstva in pravic borcev. O tem so pred nedavnim razpravljali predsedniki komisij za varstvo borcev pri občinskih odborih ZZB NOV Gorenjske.

● V ponedeljek, 28. junija, je bila v sejni dvorani občinske skupščine Jesenice skupna seja obeh zborov skupščine občine Jesenice. Na seji so razpravljali o programskih izhodiščih občine za uresničevanje nalog v zvezi z ekonomsko politiko in stabilizacijo v letu 1971, o predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Komunalni center Jesenice, o izdaji več odločb, o sprejetju odloka o potrditvi zaključnega proračuna občine Jesenice, o dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku, o odloku za ukinitve sklada za financiranje kulturno-prosvetne dejavnosti, o izdaji garancijske izjave železarni za najetje kredita, razpravljali o ustanovitvi muzeja revolucije na Jesenicah, o ustanovitvi sklada za izobraževanje strokovnih kadrov in o nekaterih razrešitvah in imenovanjih. D. S.

KRANJ

● Kranj, 29. junija — Opoldne in popoldne so se v Kranju sestali sekretarji zveze komunistov v delovnih organizacijah in krajevnih skupnosti. Na podlagi razširjene seje komiteja občinske konference zveze komunistov, ki je bila 1. junija in je obravnavala uresničevanje sklepov 17. seje predsedstva ZKJ in 20. seje CK ZKS, so na posvetu razpravljali o doslej opravljenem delu in aktivnosti komunistov in organizacij v občini pri uresničevanju sprejetih sklepov.

● Kranj, 29. junija — Sekcija za razvijanje solidarnosti pri republiški konferenci socialistične zveze in republiški odbor rdečega križa sta dopoldne pripravila področno posvetovanje o izvajanju akcijskega programa za pomoč in varstvo ostarelih. Obravnavali so nekatere organizacijske oblike pomoči. Posvetovanje so se udeležili predsedniki koordinacijskih odborov za pomoč in varstvo ostarelih ljudi, oziroma predsedniki odborov, ki so v občinah prevzeli skrb za ostarelo prebivalstvo ter predstavniki občinskih odborov RK iz vseh gorenjskih občin. A. Z.

● V ponedeljek popoldne je bila v Kranju redna seja medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko. Na njej so pregledali in ocenili uresničevanje sklepov 17. seje predsedstva ZKJ in 20. seje CK ZKS v občinskih in osnovnih organizacijah zveze komunistov. Razpravljali so tudi o pripravah za združitev Gorenjske kreditne banke z Ljubljansko banko. A. Z.

RADOVLJICA

● Danes popoldne se bosta na skupni seji sestala oba zbora radovljiške občinske skupščine. Tokrat je na dnevnem redu med drugim obravnavanje poročila o problematiki onesnaženja vode in zraka na območju občine. Nadalje bosta sklepala o predlogu družbenega dogovora o vsebini in materialnih sredstvih za potrebe kulturne dejavnosti. Ta dogovor naj bi sklenili skuščina in kulturna skupnost v občini. Nazadnje pa bodo odborniki razpravljali tudi o akcijskem programu občinske skupščine in njenih organov v zvezi s stabilizacijskimi ukrepi. A. Z.

ŠKOFJA LOKA

● Danes popoldan bo 23. redna seja občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti skupščine občine Škofja Loka. Odborniki bodo med drugim razpravljali o programu razvoja turizma v občini Škofja Loka o stanju in problematiki lova in ribolova v občini, o razvoju Visokega, obravnavali bodo zazidalni načrt za Ziri in sprejeli odloka o prepovedi gradnje in parcelizacije zemljišč na območju Zirov vzhodno od združenega doma in v rekreacijskem centru na Trebiji. Govora bo tudi o predlogu družbenega dogovora o štipendiranju in kreditiranju učencev in študentov in predlogu za uvedbo petdnevnega tedna na poklicni lesni šoli ter poklicni kovinarski in avtomehanični šoli. — lb

Seja sveta gorenjskih občin

Po dvakratni spremembi na zadnji seji napovedanega datuma za naslednjo sejo, se bo jutri dopoldne na 10. redni seji sestal svet gorenjskih občin. Svet bo obravnaval poročilo o opravljenem delu in problematiki pri pripravi dolgoročnega razvojnega koncepta Gorenjske. Koncept pripravlja Inštitut za ekonomska raziskovanja. Svet bo razpravljal tudi o materialnem položaju glasila SZDL za Gorenjsko Glas in o ustanovitvi komisij sveta gorenjskih občin. A. Z.

Krajevni praznik v Žirovnici

V Žirovnici bodo letošnji krajevni praznik praznovali v okviru praznovanja 30-letnice vstaje. Praznovanja, razne prireditve, organizira krajevna skupnost z družbenopolitičnimi organizacijami in bodo trajale ves teden. Po okoliških hribih bodo zagoreli kresovi, položili bodo vence na grobovih padlih, obiskali starše borcev, odprli razstavo osnutkov spomenika NOB v Mostah, priredili igro in predavanje ter več športnih tekmovanj. Praznovanja, ki so se začela v ponedeljek, bodo trajala do dneva borca. D. S.

Srečanje na škofjeloškem gradu

V nedeljo, 18. julija, bo na škofjeloškem gradu srečanje borcev nekdanjega škofjeloškega odreda. Srečanje bo zajelo tudi borce nekdanjega vojnega področja kakor tudi vse organizacije ZB tega območja. V sodelovanju z vsemi borčevskimi organizacijami po naših občinah pa bo to tudi srečanje vseh pregnancev in internirancev Gorenjske. Tako se je odločil pripravljalni odbor, ki je poleg odbora škofjeloškega odreda zajel vso širino, pripravil bogat kulturni spored in vse potrebno za dobro počutje. Ob nekdanjih borcih in vseh, ki so kakorkoli sodelovali v osvobodilnem gibanju, želijo čimbolj dostojno in množično počastiti 30. obletnico vstaje skupno z vsemi občani in še zlasti z mladino. K. M.

Proslava v Brestanici

Komisija za bivše politične zapornike, internirance in deportirance pri Zvezi združenj borcev NOV Slovenije vabi vse bivše politične zapornike, internirance in izgnance ter borce in ostale občane, da se 4. julija 1971 udeležijo osrednje proslave v Brestanici.

Proslava, ki se bo začela ob 11. uri z govori in kulturnim programom, organizira republiški odbor Zveze združenj borcev NOV Slovenije in skupščina občine Krško in je posvečena 30. obletnici vstaje in 30. obletnici množičnih izgonov Slovencev v Srbijo, Hrvaško, Bosno, Makedonijo in Slezijo.

Na proslavo bo peljal posebni vlak z Gorenjske z odhodom ob 6.30 z Jesenic in s postankom v Lescah, Radovljici, Kranju (7.10) in Ljubljani (7.41). V Brestanico bo pripeljal ob 9.16.

Vlak se istega dne vrača ob 17.20 iz Brestanice in pride v Ljubljano ob 18.57, v Kranj ob 19.39 in na Jesenice ob 20.29.

Na vseh drugih železniških progah bodo redni vlaki ojačani.

Za skupinsko potovanje je odobren 60 %, za posamezno vozovnico pa 50 % popusta.

Živko Pregl ponovno predsednik ZMS

V nedeljo je bila v prostorih slovenske skupščine programska in volilna konferenca ZMS. Po referatu dosedanjega predsednika Živka Pregla in sekretarja Alfreda Voha je konferenca sprejela poročilo o delu republiške konference ZMS v preteklem obdobju in poročilo o finančno materialnem poslovanju RK ZMS. Na konferenci so obrazložili predlog za izdelavo delovnih programov organizacij mladine. Mladi so razpravljali o prisotnosti ZM na vasi, sodelovanju z JLA, zaposlovanju v tujini in drugem. Zanimiv je bil predlog predsednika ZMJ Vladimira

Maksimoviča. Zavzel se je za povezanost zveze mladine z mladimi, ki so na delu v tujini. Povezavo naj bi dosegli prek naprednih tujih sindikatov.

Ob koncu je konferenca izvolila novo vodstvo. Za predsednika je bil ponovno izvoljen študent ekonomske fakultete v Ljubljani Živko Pregl, za sekretarja pa PTT mehanik Alfred Voh iz Maribora. Izvolili so tudi nove člane republiške konference. Med njimi so tudi Božidar Lakota z Jesenic, Zdenko Mali iz Kranja, Boža Mezek iz Škofje Loke in Vojko Poljanšek iz Kamnika. — lb

Za dan borca — na Stol

Upravni odbor javniške Svobode je na svoji zadnji seji sklenil, da bo letos že drugič organiziral pohod na Stol in s tem obudil spomine na izlote na Golico, k Valvasorju in na Stol, ki jih je

pred vojno vsako leto organizirala javniška Svoboda. Pohod bodo za vse svoje člane, borce, člane drugih organizacij in vse ljubitelje gora pripravili za dan borca. D. S.

Komunalni center na Plavškem travniku

Na zadnji seji obeh zborov Sob Jesenice so sprejeli tudi predlog o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Komunalni center Jesenice na Plavškem travniku. V času razgrnitve načrta so namreč poslala svoje pripom-

be podjetja Kovinar Jesenice, SGP Sava Jesenice in podjetje Vodovod Jesenice. Te pripombe so upoštevali, ker v bistvu ne spreminjajo predvidenih gospodarskih dejavnosti, marveč predlagajo le razširitev oziroma zožitev nekaterih con. D. S.

Prva izmena odpotovala

V zadnjih letih vse več jeseniških šolskih in predšolskih otrok letuje v otroških letoviščih ob morju. K stroškom letovanja poleg staršev prispevajo tudi krajevne skupnosti in DPM Jesenice. Prva

izmena jeseniških predšolskih otrok je že odpotovala v Novigrad, kjer ima DPM svoj počitniški dom. V izmeni, ki šteje 120 otrok, so cicibani iz vseh otroških vrtcev v občini. D. S.

gorenjska
kreditna banka

**KRANJ • JESENICE • TRŽIČ • BLED
RADOVLJICA • ŠK. LOKA • ŽELEZNIKI**

že imaš

tekoči račun

za plačevanje brez denarja

tekoči račun

za stalne stroške gospodinjstva

tekoči račun

za kratkoročna posojila

tekoči račun

za varno spravljen denar

tekoči račun

O Krvavcu še tuji strokovnjaki

»V našem podjetju se nismo nikdar strinjali, da bi s polemikami, ali je za dostop na Krvavec boljše cesta ali žičnica, zavračevali končno rešitev. Mi smo bili in smo še vedno za to, da se dostop čimprej reši. Konec koncev pa je stvar takšna, da Krvavec ni samo stvar tistih, ki imajo gori osnovna sredstva, marveč širše skupnosti; če hočete vseh gorenjskih občin, podjetij, bank itd. Sam sem za to, da se uredi takšen dostop (pa naj bo to cesta ali gondolska žičnica), ki bo cenejši oziroma ekonomičen. Upam, da bo dokončna odločitev kmalu znana, čimprej pa bi bilo treba urediti sedanjo žičnico.«

Tako nam je pred nedavnim povedal direktor

letališča Brnik tov. Sever.

Predsednik kranjske občinske skupščine pa je v četrtak na skupni seji obeh zborov občinske skupščine pojasnil, da so se zaradi različnih mnenj in stališča domačih strokovnjakov odločili še za eno »varianto«. Mnenje, katera varianta (cesta ali žičnica) je ugodnejša, bodo povedali še tuji strokovnjaki, ki imajo več izkušenj glede takšnih in podobnih turističnih središč. Tako so že navezali stike z neko francosko firmo, ki je specializirana za takšne zadeve. Francoskim strokovnjakom bodo pokazali vse dosedanje načrte in raziskave. Ko bodo še ti povedali svoje mnenje, bo o dostopu razpravljala občinska skupščina.

A. Z.

Stanovanjska gradnja v škofjeloški občini

Po približnih statističnih podatkih — za zasebno gradnjo se ne da točno ugotoviti — je bilo lani v škofjeloški občini zgrajenih 186 stanovanj — 72 v družbeni in 114 v zasebni lasti. Po podatkih bo letos vseljivih v družbeni lasti 60 stanovanj brez samskega doma, za zasebno last pa seveda še ni podatkov. Za nekatere podrobnosti o gradnjah v letošnjem in v prihodnjih letih smo povprašali direktorja Lokainvesta Jožeta Hauptmanna.

V Škofji Loki je prav zdaj v gradnji 12-nadstropna stolpnica z 48 stanovanji, ki je že razprodana in bo vseljiva novembra. Prav tako je že v teku gradnja še ene podobne stolpnice z enakim številom stanovanj, ki bo predvidoma vseljiva septembra prihodnje leto. Predračunska cena za to stolpnico je že za 10–15% višja kot za letošnjo. Največje zanimanje za odkup stanovanj je med podjetji: LTH, Termika, Trans turist in Gorenjska predilnica. Z gradnjo tretje 12-nadstropne stolpnice bodo začeli še letos, vseljiva pa bo v začetku leta 1973.

V Železnikih se prav zdaj stanovanj vseljujejo v nov sodobno opremljen samski dom s 138 posteljami, ki je bil zgrajen za potrebe Alpele. Drugo gradbišče v Železnikih je na Kresu, kjer bo še letos dokončan in vseljiv 12-stanovanjski blok za etažne lastnike iz Iskre. Povedati je treba, da so cene stanovanj v Železnikih že višje kot v Škofji Loki. Povečanje stroškov gre predvsem na račun prevoznih stroškov za gradbeni material.

Avgusta letos se bo začela gradnja 12-stanovanjskega bloka v Zireh za potrebe Alpine, občine, šole in upokojencev. Stanovanj se bodo lahko vselili vanj avgusta prihodnje leto.

Zanimiva je ugotovitev, da se je število novozgrajenih stanovanj v družbeni lasti po letu 1965 občutno zmanjšalo. Pred petimi leti je bilo v poprečju zgrajenih 75 do 80 stanovanj v družbeni lasti, nato je število padlo, a v zadnjem času spet narašča. Največji vlagatelj v stanovanjski fond je občina s 350 stanovanji ali 1/3 vrednosti. Gorenjska predilnica jih ima 124, Jelovica 115, LTH 67 itd. Vsako leto narašča tudi število etažnih lastnikov. Ob 1207 stanovanjskih enotah imajo 1010 stanovanjskih enot občina in delovne organizacije, 188 enot pa etažni lastniki. Predvsem je razveseljivo, da stopnja odpisanosti stanovanj pada. Prejšnja leta je bila stopnja še vedno nad 10%, letos pa je že pa-

dla pod to mejo. Ti podatki kažejo na novejši stanovanjski fond.

Se posebej bi lahko omenili dejavnost Lokainvesta na področju gradnje poslovnih prostorov. Letos bodo investirali sredstva v gradnjo kar 1860 m² poslovnih prostorov. To gre na račun povečanja Name in novozgrajenih trgovin v hotelskem kompleksu.

Na Lokainvestu imajo tudi kar precej kupcev zemljišč za gradnjo zasebnih hišic v naselju Podlubnik. Na razpolago so parcele od 250 m² za vrstne hišice pa do 650 m² za individualne. V naselju Podlubnik je predvidenih 273 lokacij, od katerih je 94 že oddanih. Gradnja bo končana po štirih etapah. Vse lokacije v tem naselju še sproti opremljajo.

Ob koncu direktor Jože Hauptman ni pozabil povedati, da so prebivalci izred-

no zadovoljni z novo urbano središčno poslovalnico v pritličju Lokainvesta, ki je odprta vsako sredo popoldne. J. G.

**DELAVSKA
UNIVERZA**
Škofja Loka

razpisuje prosto delovno mesto:

**VODJO CENTRA ZA
DRUŽBENO
IZOBRAŽEVANJE**

Pogoj: višja ali visoka izobrazba pedagoške ali politološke smeri. Prednost imajo kandidati, ki združujejo obe smeri. Stanovanje ni preskrbjeno.

Kandidati naj pošljejo pisemne vloge na Delavsko univerzo Škofja Loka, Kidričeva 1 do vštetelega 14. julija.

Preuranjena podražitvena mrzlica

Kar nekako navadili smo se že, da le malo bolj podkrepjena in večkrat izrečena namigovanja o zvišanju cen osnovnim življenjskim živlom skorajda čez noč izprazni skladišča naših trgovin. Pri tem skoraj praviloma prihaja do raznih spekulacij in nezakonitosti. Tokrat pa se predhodna namigovanja niso uresničila, saj se cene niso dvignile in je bila nakupovalna mrzlica neutemeljena in preuranjena. Nedvomno so nedvoumni razgovori, domnevanja in pozneje nakupovalna mrzlica in spekulacije prinesle gospodarstvu več škode kot koristi.

Ne glede na to, da smo bili nedavnega sklepa ZIS vsi veseli, je politika cen v našem gospodarskem sistemu v zadnjem času ubrala dokaj čudno pot. Nemalokrat slišimo o izigravanju zakona, o nedoslednem in neučinkovitem nadzorstvu nad cenami in o malodane izsiljenih dogovorih o cenah. Ti dogovori o cenah so nasploh zgovoren primer nepoštenosti in smo zaradi njih resnično lahko zaskrbljeni. Sporazumi o cenah večkrat ne predstavljajo nič drugega kot le nekakšno legalizacijo monopolov domačih proizvajalcev, ki zahtevajo nove cene in groze trgovini, da ji bodo v nasprotnem primeru ustavili dobavo. Velika napaka je tudi v tem, ker proizvajalci prepuščajo zastopstvo potrošnikov trgovini, ki pa je odvisna od proizvajalcev ali pa ima svoje interese za zvišanje cen. Posledice so vsestranske: verzižno dvigovanje cen, ki nujno povzročijo porast življenjskih stroškov in s tem ogroža standard zaposlenih. Višje cene pa v nobenem primeru niso rešitev iz trenutno slabega stanja, ampak zgolj kompromisni izhod.

Prav spodbudno je torej, da je ZIS na svoji zadnji seji sprejel sklep, da se cene moki, kruhu, jedilnemu olju in sladkorju v prodaji na drobno ne bodo povečale. Povečale pa se bodo odkupne cene poljščinam, vendar so za kmetijske proizvajalce poiskali najprimernejšo pot iz nastalih težav: ustanovili so medrepubliški izravnalni sklad, iz katerega bodo pokrili razlike pri zvišanju odkupnih cen. V ta sklad bodo republike prispevale predvidoma 322 milijonov za vse artikle, ki so se podražili. In kakšne so nove odkupne cene? Odkupna cena za mleko bo ostala nespremenjena, odkupna cena trde pšenice se bo zvišala od 1,15 na 1,30, mehke pšenice od 1,05 na 1,20, koruze od 0,63 na 0,90 din, svinjskega mesa od 5 na 7,85 din, pitanih junceev od 6,20 na 9,20 din, sončnice od 1,30 na 2,10 din, sladkorne pese od 0,18 na 0,24 din, obenem pa bodo dražji tudi piščanec in jagnjetina, tobak, konoplja, suhe slive, volna, fižol, krompir, čebula, riž in oves.

D. Sedej

Dva tedna šole v naravi je za učence posebne osnovne šole iz Kranja in Tržiča vse prehitro minilo.

Uspešna šola v naravi

Posebna osnovna šola v Kranju je po dveh letih spet organizirala štirinajstrednjo šolo v naravi za svoje učence. Šola si sicer prizadeva, da bi šola v naravi postala sestavni del šolskega dela, vendar pa predvsem zaradi denarja tega ni mogoče organizirati vsako leto. Učenci posebne šole iz Kranja in Tržiča, 157 jih je bilo, so v juniju preživeli skupaj s svojimi učitelji dva tedna na Debelem rtiču.

Šola v naravi so učencem omogočile gorenjske delovne organizacije. Vodstvo šole je namreč zaprosilo tiste delovne organizacije, kjer so zaposleni starši njihovih učencev, za prispevek 100 din na vsakega učenca. Večina delovnih organizacij je z velikim razumevanjem in pripravljenostjo omogočila šoli organizacijo šole v naravi. Nekatere organizacije kot Sava iz Kranja in IBI so celo podvojile zneske, za katere je šola prosila. Denar za učence so prispevale tudi nekatere delovne organizacije, ki trenutno niso v zavldljivem finančnem položaju. Del denarja za kritje stroškov na Debelem rtiču sta prispevala tudi komunalni zavod za socialno zavarovanje in občinski sindikalni svet Kranj. Del oskrbnine pa so plačali tudi starši. Zanimivo je, da so hoteli prispevati k oskrbnini za svoje otroke najbolj starši, ki živijo v najtežjih socialnih razmerah. Že v prejšnjih letih se je namreč pokazalo, kako bivanje v naravi dobro vpliva na psihično in fizično počutje otoka. Ne nazadnje pa sta velikega pomena tudi prehrana in pa bivanje v kolektivu. Zato ni nič čudnega, če so otroci po vrnitvi prosili, naj bi šolo znova preselili na Debeli rtič. Prizna-

nje pa gre tudi učiteljskemu kolektivu ki je s tem, da je prevzel nase tako odgovornost, pokazal veliko socialno zrelost in prednost pedagoškemu delu. L. M.

Izplačila povečanih pokojnin

Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Kranju nas je obvestil, da bodo s 1. 1. 1971 usklajene za 5% na januarsko pokojnino invalidske, starostne in družinske pokojnine priznane po splošnih predpisih.

Prav tako pa bodo usklajene tudi vse izjemne pokojnine priznane po 80. in 132. členu zakona o pokojninskem zavarovanju iz leta 1957 in po 36. in 96. členu temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju iz leta 1965.

Povečale se bodo tudi pokojnine delavcev, ki so delali na določenih dolžnostih pri organih za notranje zadeve. Vse pokojnine bodo povečane le, če osebni dohodki iz leta 1970 niso bili všteti v osnovo za odmero pokojnine.

Pokojnine vojaških zavarovancev bodo povečane za obdobje od 1. 1. do 30. 4. 1971, za obdobje od 1. 5. 1971 pa bodo te pokojnine prevedene po osebnem dohodku — plači iz decembra 1970 in bodo zavarovanci prejeli v mesecu juliju odločbe, obračun pa bo s 1. 8. 1971. Vse pokojnine, priznane po poprečni pokojninski osnovi zavarovalnega razreda, se povečajo ne glede na to, kdaj so bile ali bodo priznane.

Vse družinske pokojnine pa se morajo prej uskladiti po sklepu skupščine skupnosti za invalidsko pokojninsko zavarovanje v Ljubljani, objavljenem v Ur. listu SRS, št. 21, dne 16. junija 1971. Uskladitev se opravi tako, da se od sedanjih izplačevane pokojnine odšteje določen znesek glede na število članov užitvalcev družinske pokojnine. V letu 1970 in 1971 so bile družinske pokojnine usklajene za enoten odstotek in še 40,00 din in 20,00 din. Po napatilu zveznega ustavnega sodišča v Beogradu je morala skupnost družinske pokojnine uskladiti na enotni podlagi, in sicer tako:

— da se najprej odmeri pokojnina, ki bi jo imel pokojnik zavarovavec in nato ustrezni del pokojnine v višini 70, 80, 90 ali 100 odstotkov na število družinskih članov;

— tako usklajene pokojnine pa se tedaj uskladijo oz. povečajo za 5 odstotkov, kot je v sklepu navedeno.

Zaradi tehničnih težav in izredno kratkega roka in kompleksnosti izračuna smo družinske pokojnine z območja občin Jesenice, Radovljica, Škofja Loka in Tržič odložili in bodo usklajene šele s 1. 8. 1971. Vsa pojasnila glede izračuna družinskih pokojnin vam lahko dajo društva upokojencev na vašem območju ali pa po izplačilu tudi odsek za nakazovanje pokojnin pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Kranju. Odločb Komunalni zavod za socialno zavarovanje ne bo izdal, razen v primerih, ko bodo zavarovanci izrecno to pismo zahtevali.

Moralno - da, materialno - ne!

Mnenja in predlogi za ustanovitev muzeja revolucije na Jesenicah

Pri občinskem odboru Zveze združenj borcev NOV na Jesenicah si že dalj časa prizadevajo, da bi v Kosovi graščini na Jesenicah ustanovili muzej revolucije. Člani in organizatorji te akcije izhajajo iz ugotovitve, da je muzejska dejavnost, ki obravnava zgodovino NOB, v zadnjem času precej zamrla.

Že leta 1950 je mestni odbor ZB NOV Jesenice začel z akcijo za zbiranje zgodovinskih eksponatov in arhiva iz NOB in za pridobitev ustreznih prostorov. Uspelo mu je dobiti razstavn prostor v okviru tehniškega muzeja železarne, vendar pa je bil prostor neprimeren in pretesen, delo pa težavno, saj ni bilo mogoče razstaviti niti najbolj dragocenih dokumentov. Mnogo gradiva je še vedno pri borcih, aktivistih, internirancih in drugih.

Prav zaradi teh razlogov se je Zveza združenj borcev ob enem z vodstvi ostalih družbenopolitičnih organiza-

cij v jeseniški občini zavzela za to, da se oddelek delavskega gibanja osamosvoji in ustanovi samostojna ustanova z naslovom Muzej revolucije Jesenice. V tej ustanovi bi zbirali zgodovinsko gradivo iz občine in okolice, zbirali podatke o predvojnem delavskem gibanju in povojni graditvi, gradivo objavljali v zbornikih in zgodovinski literaturi in z občasnimi razstavami posredovali šolski mladini zgodovinska dogajanja.

Zveza združenj borcev NOV je izhajala s stališča, da so Jesenice star in pomemben industrijski center, da je delavski razred jeseniške železarne odigral pomembno vlogo v zgodovini delavskega gibanja in NOB in da do sedaj niso imele primerno razvite zgodovinske in muzejske dejavnosti, ki bi sedanjim in prihodnjim rodovom predstavila preteklost Jesenic.

Poleg jeseniških organizacij so dale svoje mnenje o ustanovitvi muzeja revolucije še naslednje institucije: Muzej ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani, Gorenjski muzej iz Kranja, Tehniški muzej Železarne Jesenice, Zveza združenj NOV, občinski odbor Radovljica, republiški odbor ZZB NOV.

Muzej ljudske revolucije Slovenije: »Najbolj ustrezna rešitev bi bila v ustanovitvi enega muzeja revolucije oziroma oddelka pri enem gorenjskem muzeju. V povezavi vseh moči, ki se zdaj cepijo na vse gorenjske občine s prizadevanjem za ustanovitev teh muzejev v Kranju, Škofji Loki in na Jesenicah, bi mogli povsem zagotovo v enem od gorenjskih središč oblikovati resnično izčrpen in reprezentativen muzej revolucije. Možna pa je seveda tudi vaša pot in v tem smislu naš muzej ne more imeti zadržkov za ustanovitev muzeja revolucije na Jesenicah.«

Gorenjski muzej v Kranju navaja: »Podpiramo vašo prizadevanja predvsem zaradi tega, ker bo muzej obravnaval delavsko gibanje. In prav Jesenice so kot pomembno industrijsko središče najbolj primeren kraj za ustanovitev takega muzeja. Menimo, da bi morali v okvir zajeti vso Gorenjsko in sodelovati z ostalimi muzeji na Gorenjskem.«

Tehniški muzej Železarne Jesenice: »Muzejski svet tehniškega muzeja je obravnaval na svoji seji odcepitve oddelka za delavsko gibanje. Odcepitev bi bila primerna, saj je bila problematika do sedaj prikazana le v manjšem obsegu. Svet je tudi predlagal, da bi na osnovi sklepev podprli predlog pri delavskem svetu Železarne za primerno dotacijo glede na

to, da bi tehniški muzej z odcepitvijo pridobil 100 kvadratnih metrov prostornine.«

Zveza združenj borcev NOV, občinski odbor Radovljica: »Ustanovitvi muzeja damo vso moralno podporo in naše soglasje. S to vašo akcijo se strinjata tudi Občinski konferenci ZK in SZDL, vendar brez finančnih obveznosti.«

Zveza združenj borcev NOV SR Slovenije, republiški odbor: »Republiški odbor bo v celoti podprl to akcijo. Ta pomoč ne more biti izražena v materialni podpori, temveč predvsem v tem, da v dogovoru z ustreznimi republiški organi, predvsem pa s Skupnostjo slovenskih muzejev — sekcijo za muzeje revolucije, podpremo vašo prizadevanja.«

Mnenje sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo občine Jesenice je naslednje: »Svet predlaga dve varianti: muzej naj bi dobil svoje prostore v Kosovi graščini le v primeru, če bo tako strokovno mnenje izdala sekcija muzejev revolucije Slovenije. Upoštevati pa je treba, da Muzej ljudske revolucije podpira le oblikovanje enega muzeja, oziroma oddelka pri enem gorenjskih muzejev. Tak muzej bi nujno morala soustanoviti vsaj še radovljiska občina, ker brez njenega območja ne bo mogoče strokovno predstaviti delavskega gibanja jeseniškega delavca, še manj pa NOB. Vendar pa menimo, da lokacija ni primerna, saj bi bilo reševanje tega problema v okviru Kosove graščine drago, zato predlagamo, da pohitimo z izgradnjo razstavnega paviljona na Jesenicah.«

Člani kulturne skupnosti pa pravijo: »Sklepi sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo so v skladu s 5-letnim programom razvoja kulture; predlog o ustanovitvi podpiramo, zavzemamo se za izgradnjo razstavnega paviljona, ki bi služil razstavi in muzejski dejavnosti in bomo zanj že letos namenili nekaj sredstev.«

Tako. Mnenja in predlogi so v bistvenem ne nasprotujejo: vsi akcijo podpirajo in pozdravljajo idejo o ustanovitvi. Vendar pa najvažnejše — finančno breme — obvisi na ramenih jeseniške občinske skupščine. Kakšni so njihovi pogledi in njene realne možnosti, da vključi ustanovitev v srednjeročni program razvoja občine in tako — najbrž kar v pretežni meri — financira ustanovitev? O tem, kaj so odločili odborniki na zadnji seji občinske skupščine o ustanovitvi muzeja revolucije, bomo poročali v prihodnji številki.

D. Sedej

Nelikvidnost hromi gospodarstvo občine

V jeseniški občini sprejeli izhodišča ekonomske politike in stabilizacije

Na zadnji skupni seji sveta za gospodarstvo in sveta za družbeni plan in finance in na seji obeh zborov občinske skupščine Jesenice, so razpravljali tudi o programskih izhodiščih občine za uresničevanje nalog ekonomske politike in stabilizacije v letu 1971.

Ta programska izhodišča so sestavni del smernic razvoja gospodarstva občine in poudarjajo, da bo pri oblikovanju programa treba nujno izhajati iz lastnih prizadevanj in možnosti občine v prihodnjem obdobju. Že v smernicah razvoja gospodarstva občine so močno poudarili likvidnost in nelikvidnost posameznih podjetij, uspešnost poslovanja in reševanje problemov. Pri tem bi se morali opirati na boljšo organizacijo dela, medsebojno povezovanje podjetij in na znižanje stroškov poslovanja. Tak način gospodarjenja je sprejemljiv in v skladu z gospodarsko politiko občine. Gospodarske organizacije bi morale sodelovati z upravnimi organi občine, saj bi le tako občinska skupščina lažje izpolnjevala svoje naloge in reševala probleme podjetij.

Že več let si občinska skupščina prizadeva, da pravilno usmerja tudi osebno in investicijsko potrošnjo. Osnovno izhodišče se kaže v usklajevanju porabe z realnimi možnostmi, pa tudi osebne dohodke bi bilo treba prilagoditi doseženim rezultatom dela.

Precejšnji poudarek je tudi na področju investicijske porabe. Tako kot sedaj, tudi v prihodnje ne bodo podpirali nerealnih investicij.

V razvoju gospodarstva bodo posvetili posebno skrb povečanju proizvodnje, razvoju kmetijstva, razvoju turizma in kompleksni izgradnji gornjesavske doline in pospeševanju ter razvijanju dejavnosti, ki se bodo vključevale v mednarodno delitev dela.

Pri občinski skupščini tudi predvidevajo, da bo pri realizaciji proračunskih dohodkov ob koncu leta prišlo do presežkov realizacije pri nekaterih postavkah. Del teh sredstev bodo porabili za plačilo pogodbenega prispevka za zdravstveno zavarovanje socialno ogroženih kmetov za leto 1971, za poravnavo svojih obveznosti, nekaj presežka pa bodo namenili v občinski sklad skupnih rezerv za reševanje težav v posameznih delovnih organizacijah.

Med osnovne naloge uresničevanja stabilizacijskih ukrepov sodi tudi odpravljanje nelikvidnosti podjetij, kar se negativno kaže v gospodarstvu občine in hromi gospodarsko aktivnost. Ob koncu maja so podjetja s sedežem v jeseniški občini imela okoli 316 milijonov dinarjev terjatev od kupcev in samo okoli 127 milijonov dinarjev obveznosti do dobaviteljev. Več kot 50 odstotkov terjatev se nanaša na gospodarstvo Slovenije.

Skupščina občine se bo tudi v prihodnje zavzemala za

tako politiko cen, ki bo omogočala normalno oskrbo občanov z osnovnimi živilskimi proizvodi in komunalno-obrtnimi storitvami brez uporabe sredstev občinskega proračuna za subvencioniranje razlike v ceni teh proizvodov in storitev. Poleg tega bodo ob občutnejšem porastu cen upravni organi občine pripravili spremembe normativnih aktov, s katerimi bi reševali morebitni težji položaj zaposlenih z nižjimi osebnimi dohodki.

D. Sedej

Državna založba Slovenije

Ljubljana, Mestni trg 26

objavlja prosto delovno mesto v poslovalnici DZS Kranj, in sicer:

kurir in dostavljajč

Pogoj: mlajši moški sposoben opravljanja kurirsko manipulativnih in dostavnih poslov v poslovalnici.

Zaželen je izpit za voznika motornega kolesa.

Potreba po zasedbi za določen čas je nastala zaradi odhoda delavca v JLA, ki bo odsoten približno leto in pol.

Informacije dobite v kadrovski službi podjetja v Ljubljani ali neposredno v delovni enoti Kranj.

Pismene ali ustne prijave sprejemamo na gornji naslov do zasedbe delovnega mesta.

Višje stanarine?

Po podatkih Stanovanjskega podjetja Jesenice je bila gradnja novih stanovanj v zadnjih nekaj letih zelo nenakomerna, saj je bilo leta 1966 zgrajenih 187 stanovanj, lani pa le 32 stanovanj. Od tega so zgradili na Jesenicah 5 stanovanj, na Hrušici 22 in v Kranjski gori 5 stanovanj.

Tudi obseg gradnje je bil lani manjši predvsem zaradi premajhne kupne moči delovnih in drugih organizacij.

Stanovanja, ki so bila zgrajena v zadnjih 20 letih, predstavljajo po številu okoli 71 odstotkov vseh stanovanj, po vrednosti 86 odstotkov vseh stanovanj in po površini 74 odstotkov vseh stanovanj.

Stanovanja, ki so bila zgrajena v zadnjih 40 letih, pa predstavljajo po številu 78 odstotkov, po vrednosti 91 odstotkov in po površini 31 odstotkov. Sklad stanovanjskih hiš večinoma predstavljajo nova stanovanja, ki so bila zgrajena v zadnjih 20 letih. Vendar pa je ostali stanovanjski sklad zelo nizko ocenjen, tako da spadajo stanovanja starejša od 40 let v V., VI. in VII. kategorijo stanovanj in so ocenjena z največ 42 točkami. Del teh stanovanj je v hišah, ki so na območju železarne in so v večini primerov neprimerne za bivanje.

Okoli 48 odstotkov hiš ima manj kot šest stanovanj, okoli 72 odstotkov hiš manj kot 11 stanovanj, le v 4 odstotkih hiš ima več kot 40

stanovanj. Največ je dvosobnih in trosobnih stanovanj, sledijo jim enosobna in garsonjere in samo 17 stanovanj je 4. in večsobnih. Poprčne velikosti stanovanj so večje kot znaša velikost stanovanj v republiškem povprečju, vendar bodo kljub temu morali pri gradnji stanovanj v prihodnje težiti k večjim stanovanjskim površinam, tako da bodo zagotovili na enega stanovalca vsaj 15 kvadratnih metrov površine.

15 stanovanj je kletnih, 209 podstrešnih, v nizkem in visokem pritličju je skupno 1064 stanovanj. Kletna in prikletna stanovanja so neprimerna in jih bodo morali postopoma popraviti oziroma nadomestiti.

V stanovanjskem gospodarstvu so se v zadnjih letih nakopičili problemi, ki so nastali zaradi stalnega zviševanja cen ostalih storitev. Tudi stanarina je do 1965. leta pokrivala stroške enostavne reprodukcije vzdrževanja in vsebovala tudi del za razširjeno reprodukcijo, danes pa ne zadošča za pokrivanje vseh stroškov. Stanarina predstavlja le še 1,5 odstotka stvarne vrednosti stanovanja in ne 3,5 odstotka, kot je bilo v reformi stanovanjskega gospodarstva zagotovljeno. Zato bo potrebno v letošnjem letu rešiti predvsem ta problem, saj bi v nasprotnem primeru zanemarili osnovno dolžnost stanovanjskega podjetja, ki se kaže v nezmanjšani vrednosti sklada in rednem vzdrževanju stanovanjskih hiš.

D. S.

Iskra Kranj

Najnižji OD 800 dinarjev

Delavski svet Iskre Elektromehanike Kranj je v ponedeljek opoldne sprejel spremenjeni pravilnik o delitvi osebnih dohodkov v tovarni. Spremenjeni pravilnik določa, da se od 1. julija naprej v kranjski tovarni najnižji osebni dohodki nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev povečajo od 600 na 800 dinarjev na mesec. Za to povečanje so se odločili, ker so bili letošnji prilietni poslovni rezultati ugodni in ker pričakujejo, da bo tudi ob koncu leta poslovni uspeh uspešen.

Manj kot 800 dinarjev na mesec je doslej v Iskri dobivalo okrog 300 delavcev. S sedanjim povečanjem osebnega dohodka v Iskri bo povprečni osebni dohodek v tej tovarni za 3,5 odstotka večji in bo znašal 1352 dinarjev. Ob spremembi pravilnika so

na seji poudarili, da bodo s povečanjem osebnih dohodkov nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev zahtevali tudi kvalitetnejše in boljše delo oziroma boljše delovne rezultate. Direktor tovarne tovariš Hujs je tudi pojasnil, da je sedanja sprememba pravilnika le začasen ukrep, saj bodo takoj po dopustih oziroma drugi polovici leta začeli v tovarni razpravljati o osnutku novega pravilnika, s katerim bi sistemsko uredili delitev dohodka in osebnih dohodkov v tovarni. Novi pravilnik naj bi začel veljati z začetkom prihodnjega leta.

Delavski svet je na seji sprejel tudi sklep, da mora vodstvo tovarne stremeti, da se v kranjski Iskri izboljša organizacija dela in delovna disciplina na vseh delovnih mestih.

A 2.

TAPETE PO
GLOBOKO
ZNIŽANIH
CENAH

PRI

»CHEMO«

JESENICE

Borisa Kidriča 21

Po končanem zborovanju je predsednik občinske konference SZDL Tone Volčič izročil zastavo zbora gorenjskih aktivistov predstavniku kamniške občine, kjer bo prihodnje leto IV. zbor gorenjskih aktivistov. — Foto: F. Perdan

(Nadalj. s 1. strani)

druženopolitičnih organizacij ter drugi. Tovariš Volčič je na kratko orisal vlogo in pomen gorenjskih borcev in aktivistov pri organiziranem odporu, nato pa dal besedo predsedniku ZIS Mitji Ribičiču.

Predsednik je v govoru dejal, da se je celotna Gorenjska zavedla zgodovinskega trenutka, ki je zahteval, da slovenski narod sam vzame v roke krmilo svoje bodočnosti na svoji zemlji. Omenil je, da so revolucija in njene pridobitve nerazdružljivo povezane s tistimi, ki so jo nosili na svojih ramenih in so še danes enakopravni udeleženci v izgradnji samoupravne skupnosti. »Zaradi tega je obveznost do borcev in vojaških vojnih invalidov nekaj, kar ne more nihče spremeniti, kar je vtakano v naš sistem, kar je treba čim učinkoviteje in na vseh ravneh izvrševati.« Ko je govoril o prizadevanjih, da bi bolje uredili socialno varstvo borcev, je omenil tudi vprašanje nemške odškodnine žrtvam fašizma. Rekel je, da ob izboljševanju odnosov z Zvezno republiko Nemčijo vsako odlaganje vprašanja odškodnine predstavlja senco v teh odnosih.

Ko je ugotovil, da mnogi v tujini priznavajo naš samoupravni sistem, se je Mitja Ribičič precej časa zadržal na aktualnih gospodarskih in družbenih vprašanjih pri nas. Opozoril je na cene in investicije in poudaril, da se prav tu ustvarja veriga nelikvidnosti in zadolžitve. Prav pri teh stabilizacijskih naporih velikokrat ni dovolj podpore

vseh organov in organizmov. »Če se hočemo aktivno spoprijeti s temi problemi, nam mora biti jasno, da dolgov in deficitov, nepokritih investicij in prekoračene porabe ne bomo več plačevali iz državnih skladov, pač pa jih bo moral pokriti tisti, ki jih je neupravičeno porabil... Treba je težiti za tem, da bomo vodili takšno politiko, da se bodo sredstva trošila tam in v takšnem obsegu, kolikor jih ustvarjalec imajo.«

Praden je gorenjskim delovnim ljudem čestital k doseženim uspehom in rezultatom, je Mitja Ribičič med drugim tudi povedal, da si pred iztekom mandata v zveznem izvršnem svetu prizadevajo, da bi čim uspešneje zaključili krog svojih obveznosti v želji, da bi ustvarili čim boljše pogoje za delo novega izvršnega sveta.

Po govoru so nastopili združeni pevski zbori s Primskovega, Kokrice, iz Stražišča, Britofa, Cerkelj in z Bele. S kranjskim pihalnim orkestrom so izvedli kantato Radovana Gobca Hej, partizan. Nato pa je prehodno zastavo zbora gorenjskih aktivistov prevzel predstavnik kamniške občine, kjer bo prihodnje leto v Tuhinjski dolini IV. zbor gorenjskih aktivistov.

Popoldansko srečanje se je nadaljevalo v prijetnem razpoloženju na jasi ob prireditvenem prostoru in ob jezeru Črnava. Zal pa je srečanje motilo slabo vreme in zato tudi folklorni skupini iz Preddvora na popoldanskem nastopu nista mogli pokazati vsega, kar sta pripravili za to popoldne.

A. Zalar

S pozdravnim govorom je III. zbor gorenjskih aktivistov začel predsednik občinske konference SZDL Kranj Tone Volčič — Foto: F. Perdan

Ob 10. uri dopoldne je bila v nedeljo pred spomenikom NOV v Preddvoru komemoracija, na kateri so med drugim nastopili tudi pevci osnovne šole — Foto: A. Zalar

Slavna tribuna med govorom predsednika zveznega izvršnega sveta Mitje Ribičiča — Foto: F. Perdan

24 Miha Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPARI!
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Oglejmo si še bežno, kakšna je resnična

ZGODOVINA ALBANSKEGA NARODA

potomca ilirskih plemen. Leta 160 pred našim štetjem so si jih podvrgli stari Rimljani in jim vladali do leta 305 po našem štetju. Do leta 1204 je obvladal obalna področja Bizanc, po drugi strani pa so v času preseljevanja narodov morali prepustiti obsežna ozemlja najprej Keltom, potem Slovanom.

V 14. stoletju so si Albance podvrgli Benečani in Srbi. Po letu 1389 so v njihovo deželo vpadali Turki. V času turške zasedbe so izbruhnili protiturški upori pod vodstvom albanskega narodnega junaka Georga Kastriate, znanega pod imenom Skanderbega v letih med 1443 in 1468.

Leta 1479 je Albanija postala turška provinca. V osemnajstem stoletju pa se je v Albaniji izoblikovalo albansko plemstvo in doseglo skoro popolno neodvisnost v kneževinah Shkoder (Skadar) (1760—1831) in Janina (1788—1822).

Med leti 1832 in 1847 je prišlo do novih uporov proti Turkom.

Leta 1878 je bila ustanovljena Albanska liga in organizirala gibanje za albansko nacionalno osvoboditev. Konec prejšnjega stoletja pa je bila Albanija drobič v rokah vcesil in njihove imperialistične ekspanzije, zlasti avstroogrske in italijanske.

Vstaje v letih 1909—1911 in leta 1912 so vodile Albance k neodvisnosti. Leta 1912 so oklicali neodvisnost, kar je pospešilo nacionalno gibanje, ki je leta 1920 pripeljalo Albanijo do resnične neodvisnosti in samostojnosti.

Leta 1928 se je Zogu oklical za kralja, pri čemer ga je podpirala Italija, od katere je bila Albanija na podlagi pogodbe iz leta 1926 in 1927 čedalje bolj odvisna, dokler je Italija aprila 1939 ni okupirala na način, s kakršnim smo se že seznanili in ki je tiste dni, o katerih govorimo, vznemiril svet, ne da bi proti fašistični agresiji v Albanijo kaj ukrenil.

V LONDONU IN PARIZU SO SAMO GOVORILI

o tem in — zlasti v Londonu — celo z veliko mero popustljivosti, kar je brez dvoma opazil tudi Ciano, ko je 15. aprila na prej omenjenem zasedanju odgovarjal tudi na Chamberlainov govor, ki bi ga bilo treba, kakor se je Ciano izrazil, postaviti 'strogo pod drobnogled'.

»Chamberlain je pri nizanju albanskih dogodkov popolnoma pozabil zgodovino,« je Ciano opozarjal na 'zgodovinsko vlogo Italije' v Albaniji in označil Chamberlaina kot nepoznavalca zgodovine. »Treba je poseči globlje in govoriti s poznavanjem stvarnih dejstev,« je Chamberlainu svetoval Ciano.

Glede vrnitve italijanskih fašističnih prostovoljcev iz Spanije, ki so Chamberlaina verjetno skrbeli zaradi Gibraltarja, je Ciano obljubil, da se bo to zgodilo 'po paradi zmage v Madridu', ki jo je pripravil Franco skupaj z italijanskimi in nemškimi fašističnimi prostovoljci in vojnimi silami, ki so Francu omogočile zmago.

»Prostovoljci se bodo vrnili z vsem zasluženim zmagoslavjem v Italijo,« je rekel, ob zaključku pa se je strinjal s Chamberlainom, da mora 'angleško-italijanska pogodba' vseeno ostati v veljavi.

V svojem govoru se je Ciano zahvalil še za

SOLIDARNOST NEMCIJE

v prisotnosti Göringa, ki se je prav v tem času mudil v Italiji na oddihu v San Remu, ta oddih

pa izbral tudi za obisk v italijanski koloniji Libiji (10. aprila) pri guvernerju in maršalu letalstva Balbu, dokler ni 13. aprila prišel v Rim in imel politične pogovore z Mussolinijem ter bil v avdienci pri italijanskem kralju in cesarju. Prav tako se je Ciano zahvalil za soglašanje z italijansko akcijo v Albaniji 'madžarskemu ljudstvu', Francovi Španiji, ki ji je zaželel 'vnovično uresničitev celotne španske ozemeljske integritete' v imperialističnem smislu, pa tudi Japonski, ki je prav tako podprla 'upravičenost Italije do Albanije'.

»Posebno pa je treba poudariti zadržanje jugoslovanske vlade in 'ljudstva' in temu zadržanju dati vso prednost (pred drugimi državami) in zahvalo,« je Ciano zapel hvalnico Cvetkovičevi vladi za njeno prijateljstvo do Italije, inspirirano, kakor se je izrazil, v dveh pogodbah, zlasti pa v Jadranskem paktu ter v simpatijah in zaupanju, temelječem na sodelovanju zadnjih dveh let. »V tem duhu bom v prihodnjih dneh pozdravil srečanje med menoj in jugoslovanskim zunanjim ministrom Cincarjem Markovičem.«

To je bila 'diplomatska' hvalnica, ki ni odkrivala tistega, kar sta Mussolini in Ciano naklepala proti Jugoslaviji. Prav tako 'diplomatsko' se je zahvalil Grčiji, ki je 'lojalno sprejela italijansko izjavo' o zasedbi Albanije in ker ni nasledila 'tistim, ki so trdili, da je akcija Italije proti Albaniji naperjena v prvi vrsti proti Grčiji'.

»Akcija Italije v Albaniji ni bila izvršena z namenom, da bi zanetila na svetu nered in nemir, marveč da bi utrdila mir prav v predelu Evrope, ki bi mirno evropsko življenje lahko ogrožal. Svet naj ve, da je resnični cilj fašistične politike prav novovna vzpostavitev mednarodnega zaupanja,« je tudi sedaj 'diplomatsko' poudarjal Ciano.

Potem je fašistična in korporacijska zbornica sprejela zakon, v katerem je bilo rečeno, da 'kralj Italije sprejme ponujeno albansko krono zase in svoje naslednike' s svojim novim nazivom: 'kralj Italije in Albanije, cesar Etiopije'. »Kralj bo imenoval svojega generalnega zastopnika, ki bo imel sedež v Tirani.«

Dne 16. aprila 1939 je štiridesetčlanska delegacija iz vseh provinc Albanije pod vodstvom kolaboracionističnega albanskega ministrskega predsednika Verlacija izročila krono svojemu novemu kralju in cesarju. Seveda je bila delegacija že dan poprej pri Mussoliniju, ki je na pozdrav delegacije odgovoril: »Vaša navzočnost

pomeni začetek nove dobe za vaše ljudstvo, ki istočasno vstopa v imperialno družbo Rima. Zastava Skanderbega, ki bo jutri visela po vsej Italiji poleg italijanske trobojnice, dokazuje čustva, ki jih goji italijansko 'ljudstvo' do Albanije. Obljubljam vam, da bo fašistična Italija dala novi Albaniji (rimsko) pravičnost, red in blaginjo. A vi veste, CE JAZ KAJ OBLJUBIM, TO TUDI DRŽIM.« Tudi kralj je dal svoj blagoslov Mussolinijevim besedam: »Z združitvijo Albanije s fašistično Italijo bo za plemenito albansko ljudstvo napočilo obdobje varnosti njihovih meja, pravičnost in blagostanje.«

Potem so se začeli

PRIJATELJSKI OBISKI

Od 17. do 20. aprila 1939 sta se v Italiji mudila madžarski predsednik Teleki in zunanji minister grof Csáky. Mussolini je v napitnici nazdravil 'dolgoletnemu italijansko-madžarskemu prijateljstvu' in čestital, ker je 'Madžarska zadnje čase (ob Hitlerjevi okupaciji Češke) dobila zopet kos svojega ozemlja in prebivalstva, ki ji je bilo protipravno iztrgano'. Italija se tega raduje, je poudaril, kakor se raduje solidarnosti, ki jo je zadnje čase Madžarska izkazala Italiji, pa tudi madžarski pristop k paktu proti Kominterni je dokaz popolne skladnosti med italijansko in madžarsko politiko, kakor tudi madžarska pripravljenost, da podpre 'temeljne cilje italijanske politike miru in stabilnosti v Srednji Evropi in Podonavju ter pri tem namignil tudi na Jugoslavijo.

Grof Teleki je odgovoril na Mussolinijevo zdravico in se zahvalil Italiji za pomoč. Dejal je, da je to znak, da 'Italija želi močno Madžarsko, kakor je tudi interes Madžarske, da se moč Italije dvigne do najvišje možne stopnje'.

V teh besedah je bilo izraženo več resnice in se je dal celo slutiti madžarski namen proti Jugoslaviji, kakor v besedah, da 'Madžarska v skladu s smernicami politike Osi Rim-Berlin stremi k izboljšanju odnosov z Jugoslavijo, ki se že čutijo, saj je medsebojno spoštovanje med Buđimpešto in Beogradom vedno večje'.

Zaključni komunikate je bil sestavljen po ne-napisanem 'diplomatskem' obrazcu, ki nikoli ne pove navadnim ljudem tistega, o čemer se državniki na takih sestankih za zaprtimi vrati zares pogovarjajo, še manj pa kaj takega, kar skrivajo drug pred drugim.

Pred
praznikom
v
Preddvoru

Ivan Jan
(5)
**VSTAJA
POD GORAMI**

Iz kronike
Kokrškega
odreda

Aktivisti iz golniške bolnišnice so pomagali tudi drugim ranjenecem, ki so se skrivali v raznih krajih na tem območju. Tak primer je bil tudi s Stanetom Koncem-Kosom in bolnim Milošem Cvetkom-Cvetom ter drugimi.

Golniška organizacija je pomagala tudi hudobnemu Miranu Cizlju, ki so ga zdravili najprej v Gozdu nad Golnikom, potem pa na Veternem, kjer je bil izdan in se je raje ustrelil sam kot bi živ prišel v nemške roke.

Okrožni komitee Kranj je pod tedanjim vodstvom Antona Nartnika-Crnivca na razne načine pomagal pri delovanju kokrške skupine. Ta je bila zdaj že tretjič zametek večjih enot v teh krajih.

S tem v zvezi je po dogovoru s Pokrajinskim komitejem KP za Gorenjsko konec mar-

ca 1943 obiskal četo. Tedaj so pretresli vsa vprašanja in se dogovorili o pozivljenem delovanju.

Ob tej priložnosti je zbranim poročal tudi Stane Mrhar, ki se je tedaj vrnil s Koroške.

Tako so bili storjeni učinkoviti ukrepi za pozivitev partizanske dejavnosti, vzporedno s tem pa so se dogovorili tudi o nadaljnjem razvijanju partijske organizacije in OF.

Ko je bil sredi maja ponovno razvit Kokrški bataljon, je bolje stekla tako mobilizacija, kot tudi politično delo na terenu. To je medsebojno vplivalo drugo na drugo.

P. S.: zaradi pomanjkanja prostora nismo navedli številnih virov, ki jih je uporabil avtor pri pisanju.

Ivan Potočnik iz Dobračeve ob svojem žičnem kozolcu. Travnik, kjer stoji, je bil izredno močvirnat, zato ga je moral osušiti. Med drugim je pod rušo položil tudi drenažne cevi. — Foto: F. Perdan

Kako se seno tudi v dežju suši?

Ivan Potočnik iz Dobračeve pri Žireh nam je poslal zanimiv prispevek o sušenju sena v žičnih kozolcih in o prednosti takega sušenja

Začetek njegovega sestavka je malce šalji, saj dobesedno pravi: »Nihče ne verjame, kaj se pravi v dežju seno sušiti, je dejal naš pokojni mežnar, ki je redil kravo s senom, ki ga je posušil na obrasčenem pokopališču.« Potočnik nato nadaljuje, da je treba s košnjo začeti, čeprav ni lepih sončnih dni. Čas pravočasne košnje sta meseca maj in junij. Drugače trava ostari, izgubi veliko redilne moči in večkrat tudi poleže. Potočnik že od 1924. leta dalje piše »gospodarske zapiske«, iz katerih je spoznal, da je vreme v tem času najraje nestanovitno. V desetih letih je v tem času kar devet let deževalo.

Ivan Potočnik nadaljuje, da je sušenje sena posebno oteženo v višjih predelih, kjer je veliko travnih površin zaradi razvoja živinoreje. Kozolec ni rentabilen, ker je največkrat naložen le trikrat na leto, medtem ko je v nižini poln od maja do zime. Razen tega mora biti trava, ki jo nameravamo spraviti v kozolec, že precej osušena, da na letah ne splesni. To pa je zaradi nestalnega vremena težko.

Potem navaja primer Koroske in starotrske doline (okolica Starega trga pri Ložu — op. p.), kjer narava spremeni podobo zaradi množice ostrnic (senenih kopic). Med zadnjo vojno pa so se tudi pri nas začele pojavljati sušilne naprave, ki so jih imenovali »švedski rajterji« ali švedski jezdeci. Kasneje smo jih preimenovali v »žič-

ne kozolce«. Vanje se lahko vlaga popolnoma mokra trava, ki se posuši v 14 dneh ne glede na vreme. Tako zloženo seno dež sicer od zunaj zmóči, znotraj pa ostane suho. Potočnik navaja primer, da je bila popolnoma mokra trava suha v 8 dneh, čeprav je vmes še deževalo. Samo zelo tanko je bila naložena. Zaradi uspešnosti sušenja v žičnih kozolcih so leti vse bolj razširjeni. In to ne samo v okolici Žirov, kjer je bil Potočnik eden prvih, ki je uvedel te kozolce, temveč tudi v ostalih delih Gorenjske. Dobra plat žičnih kozolcev je tudi v tem, da se lahko postavijo tam, kjer je seno.

Ker nas je stvar zanimala, smo Potočnika obiskali. Povedal nam je, da ima okrog 800 metrov žičnega kozolca, seveda na različnih krajih. Letos je na tak način že posušil 20 ton sena, in sicer delno za spravilo v skedenj, delno pa za silos. Vendar bo sena še več, ker ima Potočnik 24 glav živine.

Potočnik nam je nato v kratkem povedal način postavljanja žičnega kozolca.

Najprej trdno zasidramo prvi kol z žičnimi koluti. Najbolje je, če ga zaradi stabilnosti pritrdimo ob drevo. Žica na kolutih naj bo debela največ 3 milimetre. Od prvega kola dalje delamo v ravni liniji luknje za kole, in sicer na vsake 3 ali 4 metre. Ker poteka delo najboljše, če se s tem ukvarjata dva, lahko druga k luknjam že polaga kole. Vsak tretji kol mora imeti zarézo za oporo. Vsak kol ima tudi za-

reze ali železne nastavke za žice. Ko je linija dovolj dolga (najboljše okrog 100 metrov), se položi prva, spodnja žica, ki naj bo od tal 60 centimetrov. Končni kol se mora spet trdno zabiti in mora biti zato močnejši. Sledi zabijanje kolov. Najbolje je, če si pomagamo z vozom, ki ima dero. Eden nastavlja kole v luknje, drugi pa stopi na dero in zabija kole v luknje. Koli naj bodo dolgi 2,30 metra, zabijati pa jih moramo vsaj 40 centimetrov globoko, tako da trdno stojte. Ko so koli postavljeni, napenjamo žice. Prva mora biti 60 centimetrov od tal, razdalja med ostalimi štirimi pa naj bo 30 centimetrov. Žico moramo napeti kot struno. Sledi polnenje kozolca. Začnemo na spodnji žici. Paziti moramo, da se vložena žica ne dotika tal. Na žico moramo nalagati tako debelo, da dobimo v enem metru kozolca na vseh petih žicah 30 kilogramov sena. Na vse žice nalagamo enako debelo, le na vrhnjo, peto žico manj. Trava mora biti tako naložena, da se voda lepo odteka. Na vrhnji žici jo mora biti najmanj, posušiti se mora v enem dnevu, če ni dežja. Vendar žični kozolec ni najboljše za vse vrste trave. Mehka trava, otava in detelja se slabše sušijo. Potočnik nam je povedal, da sta s sinom v osmih urah postavila kozolec, v katerega sta hlažila toliko mokre trave, da sta dobila 3 tone sena.

Priljavil:
J. Košnjek

Komisija za štipendije in posojila pri TIS Radovljica razpisuje naslednje štipendije in posojila za šolsko leto 1971/72 za redni študij na srednjih, višjih in visokih šolah v SR Sloveniji:

1. pedagoška mer:

- 2 štipendiji na PA matematika — fizika;
- 2 štipendiji na PA slov. jezik — knjižničarstvo;
- 2 štipendiji na PA glasbeni pouk;
- 2 štipendiji na PA teh. pouk — fizika;
- 2 štipendiji na PA razredni pouk;
- 2 štipendiji za študij na sred. vzgojiteljski šoli;

2. upravna smer:

- 4 štipendije za študij na ekonomski fakulteti;
- 2 štipendiji za študij na pravni fakulteti;
- 4 štipendije za študij na FAGG —
— 1 gradbeništvo I. stopnja
— 2 gradbeništvo II. stopnja
— 1 arhitektura II. stopnja
- 4 štipendije na višji ekonomska komercialni šoli
- 3 štipendije na upravno administrativni srednji šoli
- 1 štipendijo na srednji prometni šoli.

Prednost imajo prosilci z odličnim in najmanj z prav dobrim uspehom, ki so občani naše občine in ki obiskujejo že višje letnike, zlasti če izhajajo iz socialno šibkejših družin posebno kmečkih in delavskih.

Vsak prosilec mora do 25. julija 1971 predložiti:

- potrdilo o uspehu po stanju 30. junija 1971;
- frekventacijsko potrdilo oz. potrdilo o šolanju za leto 1971/72;
- potrdilo o dohodkih staršev (skrbnika), zakonca itd. za dobo 6 mesecev 1971;
- potrdilo o imovinskem stanju družine in ostalih (obr. 0,12);
- izjavo staršev, da prosilec ne prejema drugje kakršnekoli študijske pomoči in da nima obveznosti pri drugem štipenditorju, in končno
- prošnjo z obširnimi opisom stanja v družini kolokovano s kolekom za 1 dinar.

Pomanjkljivih prošenj komisija ne bo upoštevala.

Na podlagi 4. člena odloka o podeljevanju Prešernovih nagrad (Uradni vestnik Gorenjske, št. 10-87/69 in 14-147/70) svet za prosveto, kulturo in telesno kulturo skupščina občine Kranj po predhodnem dogovoru z ustreznimi sveti ostalih gorenjskih občin

razpisuje

Prešernove nagrade za leto 1971

za delovanje na področju kulture, za umetniško ustvarjanje in poustvarjanje ter za kulturno-znanstveno delo.

Nagrade se podeljujejo občanom gorenjskih občin praviloma za stvaritve v letu 1971, lahko pa tudi za življenjsko delo; skupinam občanov, delovnim ali drugim organizacijam pa za uspešno delovanje pri širjenju kulture na Gorenjskem v letu 1971 ali v preteklih letih.

Višina posamezne nagrade znaša 5.000 din.

Pravico dajati žiriji predloge za podelitev nagrade imajo za kulturo pristojni sveti in komisije občinskih skupščin, kulturne skupnosti, organizacije, kulturni in družbenopolitični delavci, pa tudi sami avtorji in posamezni občani.

Predlogi za podelitev Prešernovih nagrad morajo biti dostavljeni žiriji za ocenitev del in za izbor Prešernovih nagrajencev (oddelek za občno upravo in družbene službe skupščine občine Kranj) do 1. decembra 1971.

Svet za prosveto, kulturo
in telesno kulturo skupščine
občine Kranj

Odperto pismo kmetijskih strokovnjakov slovenski javnosti o razmerah v našem kmetijstvu

Kmetijski inženirji in tehniki, zbrani na svojem 13. rednem občnem zboru 12. 6. 1971 v Mariboru smo sklenili, da obvestimo slovensko javnost o težavah pri opravljanju svojega strokovnega dela.

Uvodoma želimo povedati, da se zavedamo svojih dolžnosti pri razvijanju gospodarstva in samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov in si po svojih močeh prizadevamo na svojih delovnih mestih.

Vendar ugotavljamo, da je v razvoju kmetijstva premalo načrtnega dela in je bila vsled ta stroka v naši republiki preveč zapostavljena. Zato zaskrbljeni ugotavljamo zaostanek v tej dejavnosti, še posebej za razvojem kmetijstva v razvitem svetu.

V vsem povojnem obdobju so naše strokovno delo spremljale številne težave. Zato smo ostali na pol poti pri izgradnji družbenega kmetijstva; naše zasebno kmetijstvo, ki zasega okoli 87% v vseh kmetijskih zemljiščih, pa je zelo zaostalo.

Kmetijstvo ne more samo rešiti svojih težav in se prenoviti. Zato pričakujemo družbeno pomoč, za katero obstajajo možnosti spričo sorazmerno razvite industrije in drugih dejavnosti v Sloveniji. Odnos, kot smo ga imeli do kmetijstva v preteklosti, je škodljiv za naš splošni gospodarski in družbeni razvoj. Kajti tak odnos je povzročil, da kot agrarna država moramo uvažati osnovne prehrabene proizvode (žito, meso, mleko, koruzo, vrtnine), tj. vse tisto, o čemer smo trdno prepričani, da bi jih lahko sami dovolj pridelali.

Zadnja leta čutimo večjo pripravljenost vseh odgovornih družbenih dejavnikov, da bi izdelali čimboljša izhodišča za obvladanje težkih razmer v kmetijstvu. Tako je Skupščina SR Slovenije leta 1968 sprejela resolucijo o možnih načinih reševanja nalog v kmetijstvu, kar se večinoma postopno tudi izvaja. Prav tako smo na 2. seji konference ZKS sprejeli izredno pomembne sklepe. Pri njihovem izvajanju pomagajo tudi forumi Zveze mladine Slo-

venije, SZDL, sindikati, Republiška gospodarska zbornica in Izvršni svet SRS ter drugi organi skupščine. Tudi v večini občin poteka organizirana akcija za izvajanje nalog v kmetijstvu. Izdelali smo dober dolgoročni in srednjeročni program razvoja kmetijstva, v katerem je nakazano, kaj hočemo in kaj lahko s skupnimi močmi dosežemo. Vse navedene dokumente in programe imamo za svoje, ker smo prepričani, da je celotna akcija dobro zasnovana.

Sodimo, da obstaja želja in volja vseh odgovornih v republiki, da se razmere v kmetijstvu uredijo. Vendar želimo opozoriti na nekatere pojave, ki kažejo, da teh programov ne bomo uresničili tako, kot je to potrebno in možno:

— Letos je materialni položaj kmetijstva spet slabši in je kritičen. Dokaz za to je, da celo na najbolj vzorno urejenih družbenih in zasebnih obratih ekonomično pridelovanje ni več donosno. Osebnih dohodkov zaposlenih v družbenem in zasebnem kmetijstvu (prebivalstva, ki se ukvarja s kmetijstvom, je v Sloveniji še 25%) močno zaostajajo za povprečnim osebnim dohodkom v drugih gospodarskih strokah. Povprečni osebni dohodek na aktivnega delavca v kmetijstvu je samo 50% povprečnega osebnega dohodka vseh zaposlenih v Sloveniji. Zaposleni v družbenem kmetijstvu kljub dobri kvalifikacijski strukturi in visoki produktivnosti dosegajo zadnja leta komaj 80–85% paritetnega dohodka.

— Strokovni kadri, tudi tisti, ki so dolgo let uspešno in zavzeto delali, zapuščajo v vedno večjem številu kmetijstvo in se zaposlujejo drugje kot visoko cenjeni strokovnjaki. Tako so se v zadnjem času zaradi zmanjševanja obsega pridelovanja na nekaterih najpomembnejših obratih že razšli odlični strokovni timi, s čimer je bila prekinjena toliko potrebna kontinuiteta pri vnašanju in razvijanju najzahtevnejših in najpomembnejših bioloških in tehnoloških inovacij v kmetijstvo, kar bo imelo usodne posledice. Enako odhajajo mladi in sposobni gospodarji s kmetij, ker kljub prizadevanju ne dosežejo z dohodkom iz kmetijstva zadovoljive življenjske ravni.

— Poslovne banke niso dovolj zainteresirane za naložbe v kmetijstvu, komaj 3% vseh

investicijskih naložb v republiki pride na kmetijstvo.

— Strokovno in znanstveno delo ni dovolj povezano s prakso in obratno, predvsem zato, ker ni urejeno financiranje te dejavnosti. Izredno zaskrbljujoče je, da se v kmetijske šole vseh stopenj vpišuje zadnja leta katastrofalno malo mladine, kar spet potrjuje neugoden položaj kmetijstva. Razumljivo je, da bo to lahko usodno vplivalo na program obnove kmetijstva, saj brez strokovnega dela in izobraženih ljudi ni napredka.

— V številnih predelih Slovenije še vedno ne deluje dovolj učinkovito kmetijska pospeševalna služba.

— Še vedno nismo uspeli zadostno obvladati trga s kmetijskimi pridelki. Samoupravni sporazumi, ki se vse bolj uveljavljajo in povezuje kmetijske organizacije z živilsko industrijo in trgovino, še ni deležen zadostne podpore, zlasti s strani trgovine.

— Prav tako niso urejene paritete med kmetijskimi pridelki in reprodukcijskim materialom ter opremo za kmetijstvo, niso sprejeti normalni akti, ki bi to urejali, tudi niso urejene paritete v panogi.

— Nedvomno je devizna stimulacija za izvoz, ki je za kmetijstvo omejena s 7% retencijsko kvoto, nestimulativna in ne daje možnosti za razširjeno reprodukcijo v okviru agroživilskih kompleksov.

— Nimamo še kmetijskega vrha v republiki (Sekretariat za kmetijstvo in prehrano, Zadruga zveza, enotni center za pospeševanje kmetijstva, pospeševalni centri po kmetijskih območjih), kar je edinstven primer v svetu. Skrajni čas je, da ga oblikujemo, saj je potrebno sistemsko in sistematično urediti številna odprta vprašanja, da dobimo osnovo za boljše gospodarjenje v kmetijstvu.

Slovenski kmetijski inženirji in tehniki objavljamo to pismo z željo, da opozorimo javnost na odprta vprašanja kmetijstva, ker se zavedamo, da sami brez širše družbene pomoči ne bomo uspeli uskladiati razvoja kmetijstva s splošnimi gospodarskimi gibanji, kar pa je odločilnega pomena za celotno narodno gospodarstvo.

Delegat na občnem zboru Zveze kmetijskih inženirjev in tehnikov Slovenije

Najmlajšemu ne manjka pridnosti

Turistično društvo na Beli je bilo ustanovljeno pred dvema letoma in je med najmlajše v kranjski občini. Ustanovitev društva je pomenila tudi začetek organizirane turistične dejavnosti pod Storzicem, posebej na Trsteniku, na Beli in v Bašlju. Ti kraji z okolico so turistično in kulturno-zgodovinsko izredno zanimivi. Razen lepe pokrajine se spomnimo samo gradišča nad Bašljem iz halštatske dobe, grada Čavca nad Zabljami, graščine na Povljah, cerkve sv. Lovrenca nad Bašljem, ki je ena najstarejših ohranjenih cerkva na Gorenjskem, Mač z gotskimi freskami, rojstne hiše Matija Valjavca na Srednji Beli, partizanske ambulante F v grapi nad Bašljem in Kallišča, kjer je bil ustanovljen Kokrški odred. Razen tega pa mnogi že poznajo gostišče na Beli in Gamsov raj nad Bašljem.

Društvo se zaveda, kaj skriva okoliča, zaveda pa se tudi svojih nalog. Organiziralo je vrsto poučnih predavanj, filmov ter izletov. Povsod je naleto na dober odziv prebivalcev. Prav tako društvo podpira urejanje zasebnih turističnih sob in vzgaja prebivalce.

O delu Turističnega društva na Beli smo se pogovarjali z njegovim predsednikom Tonetom BLAZINO.

»Naše turistično društvo se vključuje tudi v komunalno problematiko področja, saj smo na primer kot društvo sprožili problem pomanjkanja vode na Zgornji Beli, stalno pa opozarjamo na slabo cesto od Bele do Bašlja. Želimo, da bi jo v doglednem času asfaltirali. Vemo, da cesta za penzijske goste ni tako pomembna. Važnejša je za izletniški turizem in tega je pri nas precej. Samo pogledite, koliko avtomobilov stoji ob lepih nedeljah in praznikih na travnikih ob cesti. Res, da taki turisti povzročajo kmetom škodo, vendar ne gre drugače. Turizem

sili na vas in naše področje je tako. Dogaja se, da gost pusti avtomobil pred gostilno in oddide v naravo, ne da bi se v lokalu sploh ogledal. To je za naše področje vse pogostejši pojav. Na take goste moramo računati, seveda pa ne pozabiti tudi na stalnejše, penzijske.»

Koliko turističnih sob je sedaj na področju TD Bela? »Rade Končar ima 70 postelj, gostilna pri Bizjaku 18, na Trsteniku so 4 postelje, razen tega pa imajo zasebniki na našem področju še nadaljnjih 60 postelj. Na našem območju je tudi Dom Kokrškega odreda na Kallišču, v katerem je 38 postelj in s katerim bi želeli tesneje sodelovati, in Počitniški dom Vno Kranj na Lovrencu, ki ima 13 postelj. Ta dom na žalost ni tako izkoriščen, kakor bi bil lahko, saj ima izjemno lego. Da bi stimilirali lastnike sob, smo jim lani oprstili prispevek. Stevilke kažejo, da na našem področju že lahko prenočimo kar lepo število gostov.

Da bi naše kraje še bolj približali svetu, smo izdali posebne informacije z glavnimi podatki, ki smo jih že poslali po domovini in v tujino. Izdali smo razglednico, nameravamo pa še eno. Mislimo tudi na prospekt, ki pa je za zdaj za nas še predraga investicija. Nekaj težav je z lastniki vikendov, ki jih je na našem področju kar precej. Društvo namreč nima kontrole o prenočitvah zaradi turistične takse. Da bi našli rešitev, smo se z njimi dogovorili za določen denarni pavšal, ki ne bi veljal kot taksa in društvena članarina. Večina ga je že plačala. Kdor ga ne bo, bomo morali poiskati drugo pot.»

Slišal sem, da namerava društvo na Beli odpreti informacijsko pisarno?

»Radi bi jo odprli, in sicer v domu družbenih organizacij na Zgornji Beli, vendar je za zdaj še ne moremo, ker v stavbi ni telefona. J. Košnjek

Godbe so tekmoval

Stiri sobote je v Kopru potekalo tretje tekmovanje pihalnih orkestrów Slovenije. Pihalni orkestri so bili razvrščeni v tri težavnostne stopnje. Za tekmovanje se je prijavilo 21 orkestrów iz Slovenije, z Gorenjske pa jih je nastopilo pet.

V prvi težavnostni stopnji je pihalni orkester jeseniške železarne osvojil zlato plaketo. Orkester je dosegel 464,5 točke. V drugi težavnostni stopnji pa je zlato plaketo osvojil pihalni orkester kranjske občine. Ocenili so ga s 450 točkami in pol. V tret-

ji težavnostni stopnji so z Gorenjske nastopile tri godbe oziroma pihalni orkestri. Godba na pihala Gorje je zbranimi 415 točkami osvojila srebrno plaketo, pihalni orkester Alpine žiri je zbral 361,5 točke in tako dosegel bronasto plaketo, godba na pihala Medvode, ki je zbrala 336 točk, pa je prav tako dobila bronasto plaketo.

Za tekmovanje sta se prijavili tudi pihalni godbi iz Skofje Loke in iz Mengša, vendar sta obe nastop zadnji trenutek odpovedali.

Franc Boštjan v galeriji Prešernove hiše v Kranju

Franc Boštjan se je rodil 10. aprila 1930 na Prevaljah v delavski družini. Gimnazijo je obiskoval na Ravnah, v Ljubljani pa je dokončal šolo za oblikovanje. Danes dela v Železarni Ravne kot vodja propagandnega oddelka.

Slikati je Boštjan začel že v šolskih letih, razstavljal pa je doslej precej v domačih krajih in obmejnih avstrijskih. Posebej je treba omeniti njegove samostojne razstave v likovnem salonu na Ravnah in v mariborskem Rotovžu ter sodelovanje na skupinskih razstavah v Slovenjem Gradcu in v Zdaru, v ČSSR.

Boštjana zanimata predvsem koroška pokrajina in domača kmečka arhitektura, ki je iz te pokrajine zrastle, dosti manj pa ga privlačijo motivi iz železarne in ljudje so nasploh v njegovem opusu manj zastopani. Od zgodnje pomladj do zime ga v vseh letnih časih vodi pot po razgibanj pokrajini med Uršljo goro in Peco, ki mu odkriva zmeraj nove razglede in barvne razsežnosti. Kopnice kot znanilke vigredi je tako odkril, preproge cvetoče ajde v trudnem zelenilu travnikov in gozdov pa koroško kašto (kaščo), ta samorasli poganjek domačega stavbarstva in simbol kmetove blaginje. Milni in žage, guma, kozolci in frnače pa bajte in znamenja, kapečice, ki jim Korošci pravijo »križi«, so osrednji nosilci mnogih njegovih slik, vseeno ali v risbi, olju in pastelu ali zadnji čas v akvarelu.

Brez osladnega romantičnega priokusa in brez konservativne zagledanosti v preteklost, brez patosa in deklarativno programskega »povratka k naravi« ustvarja Boštjan po zdravem nagonu tisto, kar mu je pri srcu, kar ima rad. Po nazoru in stilu je realist, pri upodabljanju nekaterih lokalno bolj

znanih objektov ter v poimenovanju domačih pejsažev pa včasih tudi kar dokumentarist, z ljubeznijo do detajla.

Kljub temu da seveda pozna poti, stranpoti in eksperimente sodobne likovne umetnosti, ostaja njegov edini eksperiment izbira tehnike, ki bi najbolje ustrezala posameznim motivom. Ta Boštjanova zvestoba samemu sebi in realističnemu pojmovanju umetnosti, ki se v našem času morda komu zdi anahronizem, je obenem tudi njegova moč, kar v trenutku zasičenosti z najrazličnejšimi, še tako drznimi »izumi« učinkuje sveže in naravno.

M. Kolar

Franc Boštjan ob svojih delih. — Foto: F. Perdan

Igor Pleško v galeriji Mestne hiše v Kranju

Akademski slikar Igor Pleško se je v letu 1971 že nekajkrat predstavil z najnovejšimi deli na razstavah, od katerih je razstava v Škofji Loki združila dva pomembna ciklusa iz let 1969 in 1970. V obeh predstavlja slikar svoj pogled na morsk živalski svet, ki ga vkomponira v barvito razgibana tihotožja. V najnovejših delih se je slikar otrese trpkosti, ki ga je prevzemala ob pogledu na mrtve ribe in druge morske živali, ki jim je s svojimi barvami skušal ohraniti življenje. Anahronizem tega postopka ga je v prvem ciklusu pripeljal do fovistične barvitosti in diametralne nasprotnosti nasproti mrtvim telesom živali, objektom upodabljanja. Kompozicija tihotožja je bila kar najbolj približana stvarni resničnosti in prilagojena očesu gledalca. V novejših tihotožjih je ta pogled zamenjal s pogledom od zgoraj, dvignil je ploskev mize skoraj v vertikalo in po njej razvrstil ribe,

sadje, steklenice in druge predmete, vse pa podložil z rogoznic in z vsemi temi atributi ustvaril pisan slikarski svet. Le-ta ni več v barvah tako divji, ni več tako neposreden, kot je bil prej, ampak je v svoji celovitosti bolj razvrščen in dekorativno učinkujoč. Celotna kompozicija slike je sicer dognanejša z umirjenjšo prelestnostjo barvnih nians in harmoničnimi prehodi barvnih področij in vendar nosi v sebi razdvojenost: Igor Pleško se je namreč dotaknil teme, ki mu kot razmišljanju človeku povzroča notranjo bolečino. Smrt, ki je umirila v negibnost še do nedavnega tako živahne ribe, je predmet njegovega filozofskega razmišljanja, ki ga mora kot slikar pokazati na platno. Slikar se je lotil tega z živimi barvami, nikjer ni mračnosti, s katero sicer označujemo dogajanje ob smrti. Vse to dokazuje, da je slikar prevladal nad filo-

zofom, da je slikarska interpretacija neposrednega prenašanja motiva veliko bolj prisotna, kakor pa samo razmišljanje o vedno enakem, ponavljajočem se krogu dogajanja. Sam slikar pravi, da v najnovejših delih ni več tako trpek, ampak mnogo bolj sproščen. Slikarski izraz je manj tragičen, zato pa

slikarsko bogatejši in tudi kompozicija je dognanejša. Vse to pa je slikar izdvojil iz dosedanjih izkušenj kot svojevrsten svet, ki ni neposreden prepis narave, temveč svet, ki odraža odločno samostojnejši videz, izraz in sožitje v samostojno kompozicijo prevedenega tihotožja.

A. Pavlovec

Nova matematika

V šolskem letu 1971/72 bo v učni program osnovnih šol uvedena nova matematika. Pričeli bodo s prvim razredom in postopoma nadaljevali iz razreda v razred, tako da bo do leta 1978 v vseh razredih osnovne šole pouk matematike moderniziran.

Spremembo pouka matematike so terjali učitelji sami, ki so na razne načine izražali nezadovoljstvo nad sedanjim učnim načrtom, predvsem nad zastarelim načinom pouka računstva. Nekateri so že sami iskali nove, modernejše oblike. Tudi nezadovoljivi učni uspehi so pripomogli k tej odločitvi. Največja spodbuda za novo obliko pouka matematike pa so bili odgovori na anketo, ki jo je poslal vsem šolam v Sloveniji Zavod za šolstvo SRS. 85 odstotkov učiteljev je odgovorilo, da se strinjajo s spremembo pouka računstva v osnovnih šolah.

S to novostjo bo dan učencem bolj matematično zasnovan pouk računstva. V ozadje bo stopilo računanje zapletenih nalog. Namesto tega bo imelo prednost spoznavanje nekaterih matematičnih struktur, po vsebini in izvedbi primernih otrokovi razvojni stopnji. Ni smiselno učenca seznanjati z že zgrajenimi matematič-

nimi pojmi. Bolje je z dinamičnimi postopki omogočiti, da se skoraj igraje dokopljemo do istih pojmov. Pri tem se bo učencem krepilo zanimanje in veselje, da bi odkrili še kaj novega. Pri nas smo izbrali podoben sistem pouka »nove matematike«, kot ga že več let poznajo v Zahodni Nemčiji.

Zavod za šolstvo SRS je že začrtal delo za uvajanje nove matematike v osnovne šole. Načrti bodo lahko uresničili s sodelovanjem pedagoških in drugih ustanov, ki se ukvarjajo z vzgojo učiteljev. Tudi enota Zavoda za šolstvo v Kranju je že pripravila seminarje, za tiste učitelje, ki bodo v novem šolskem letu poučevali v prvih razredih. Strokovni del seminarja, kjer so se učitelji seznanili s tem, kaj bo nova matematika, je bil že v prostih sobotah aprila in maja. Metodično-didaktični del pa je bil junija. Učitelji so delali v treh skupinah. Iz radovljiške in jese-niške občine so imeli seminar v osnovni šoli v Lescah, učitelji iz Škofje Loke v osnovni šoli v Škofji Loki, učitelji iz Kranja in Tržiča pa v Prešernovi šoli v Kranju. Na seminarju so pregledali ob učnem načrtu za prvi razred priročnik za učitelje in zbirko nalog. L. Bogataj

Igor Pleško ob svojih delih. — Foto: F. Perdan

Pogovor z maturantko

Dnevi v juniju, ki ga prištevamo kar med poletne mesece, so bili dokaj hladni. Sonce se je skrivalo za oblaki in le redko-nas je ogrelo s svojimi žarki. Dan za dnem je deževalo.

Popolnoma drugačno vreme pa je bilo za zidovi kranjske gimnazije, kjer so učenci četrtnih letnikov opravljali zaključni izpit ali maturo. Na stopnišču sem srečal prijupno dekle, ki je ravnokar zapuščala »bojišče«. Bila je nekoliko zmedena in pod vtisom dolgotrajnega spraševanja. Prosil sem jo za kratek pogovor in po krajšem premisleku je pristala. Povedala mi je nekaj svojih misli, ki so morda samo njene, toda zdale so se mi zelo zanimive.

Najprej me je zanimalo, kaj meni o zaključnem izpitu.

»Predmeti, ki so za maturo obvezni, so dobro obrani. Slovenščino, ki je obvezna za vse, morajo vsi obvladati, ker je to del splošne izobrazbe. Tu namreč ne gre samo za slovenščino v pravem pomenu besede, ampak tudi za vse tisto, kar obsega učni program pod tem imenom, kot sta slovenska in svetovna književnost, slovnica itn. Naslednji obvezni predmet je ustavni in politični razvoj nove Jugoslavije. Tudi to je del splošne izobrazbe posameznika. Ostala dva predmeta lahko izbereš sam v skladu s pravili, ki veljajo za maturo. Pri tem moraš upoštevati to, da sta izbrana predmeta čim bolj v skladu z nadaljnjim študijem. Tudi način pismenega in ustnega dela mature se mi zdi dokaj dober in nimam večjih pripomb. Toda ne strinjam se s tem, da je matura šele deset do štirinajst dni po zaključku

šolskega leta. Morala bi biti namreč takoj po zaključku, ker le tako vsak lahko pokaže svojo zrelost in sposobnost. Če pa ima na voljo dva tedna za priprave, se lahko noč in dan pripravlja in je potem matura le rezultat štirinajstidnevnega učenja, ne pa štiriletnega dela.«

Potem sem jo vprašal še o šolanju v gimnaziji nasploh.

Najprej moram poudariti, da se profesorji vedejo preveč avtoritativno. Ne pustijo, da bi jim kdo ugovarjal in večinoma niso pripravljeni popustiti tudi tedaj, ko nimajo prav. Gimnazija me je naučila, da moraš biti tiho in prenašati krivico, ker imaš sicer polno težav. Profesorji so tudi preveč tog pri podajanju snovi. Vem, da so programi zelo natrpani, toda kljub temu bi lahko bolj povezovali snov s sodobnostjo ter preteklost s sedanostjo. Dijak tudi nima časa, da bi posamezne pojave globlje spoznal. Razen tega pa je dovolj, da se neko stvar nauči in jo pove profesorju, pri tem pa ni nujno, da razume bistvo. Zato bi moral biti način spraševanja tak, da bi dijak dokazal, da snov razume tudi problemsko in ne samo mehansko. Namesto običajnih spraševanj bi bili boljši testi, ker bi bili tako vsi učenci enakovredni glede obsega snovi, ki jo morajo obvladati. Danes pa se dogaja, da nekdo, ki je vprašan na začetku, lahko počiva, dokler niso vsi na vrsti. To zelo pospešuje kampanjsko učenje.

Njene besede vsekakor niso rezultat neke zmedenosti, ampak so plod spoznanj in izkušenj štiriletnega šolanja.

M. Gabrijelčič

Komorni moški pevski zbor Stane Zagar iz Kroke je ob 10-letnici obstoja priredil pod vodstvom prof. Egija Gašperšiča v soboto, 26. junija, v Kropi slavnostni koncert. Ob tej priložnosti so člani zbora prejeli Gallusove plakete, katere jim je izročil predsednik kulturne skupnosti občine Radovljica Jože Bohinc. — Foto: S. Vengar

Retrospektivna razstava mojstra umetniške fotografije Slavka Smoleja

Foto razstavo, na kateri je le skromen del Smolejevega mojstrskega upodabljanja, je priredil jeseniški fotoklub v počastitev 10. obletnice njegove smrti.

Slavko Smolej je bil rojen 1909 leta na Jesenicah. Po končani srednji šoli se je zaposlil v jeseniški železarni kot obratni risar, tu ga je tudi zatekla okupacija. Pridružil se je mladim naprednim slovenskim silam, kar ga je privedlo v begunjske zapore. Proti koncu vojne je odšel v partizane. Po osvoboditvi je prevzel vodstvo Metalurške industrijske šole

in je bil njen direktor vse do leta 1961, ko ga je prerana smrt iztrgala iz vrst slovenskih in jeseniških fotoamaterjev.

Pokojni mojster fotografije je poleg svojega poklicnega dela v vsem svojem življenju veliko časa posvetil umetniški fotografiji. V svojih umetninah je domala vsemu svetu prikazal lepote naše ožje domovine, predvsem lepote naših gora in pa trdo delo jeseniškega železarja. Težko bi bilo naštet vse uspehe, ki jih je Slavko Smolej požel na mnogih razstavah doma in v tujini. Brez dvoma je bila njegova zasluga, da je bila slovenska fotografija v predvojnem času ena najboljših na svetu.

S fotografijo se je začel ukvarjati leta 1930. Njegov prvi večji uspeh je bilo doseženo prvo mesto na foto razstavi na Jesenicah leta 1933. Sledili so uspehi po vsem svetu.

V času vojne je Slavko Smolej ves čas, prav od leta 1941 s svojo kamero zapisoval in lovil, zdaj ne več planinskih, pač pa motive groze in nasilja okupatorja. Tako je po osvoboditvi, ki jo je pričakal z nepopisnim navdušenjem, a že trajno bolan, lahko izšla njegova fotomonografija »GORENJSKA V MIRU, TRPLJENJU, BORBI IN SVOBODI«.

Po osvoboditvi je bil Smolej pol načrtov in energije. Trudil se je, da je bil urejen muzej nacističnih strahot v Begunjah. Velik delež ima Smolej tudi pri ureditvi železarskega tehničnega muzeja na Jesenicah. Po osvoboditvi je nadaljeval z razstavlja-

njem in se udeležil skupno 53 razstav doma in 145 razstav na tujem. Skupno je razstavljal v 25 državah na vseh petih kontinentih sveta. Fotografija »Plavžar« je visela na 19. razstavah po vsem svetu. Pripravil je predavanja »ZA CVETJEM PREKO KARAVANK V JULIJCE« ter »RAZVOJ ZELEZARSTVA NA GORENJSKEM«, ni oprimil z barvnimi diapozitivi in jih predstavil občinstvu na 54 različnih mestih po Sloveniji. V Osijeku maja 1951 je Zveza foto in kino amaterjev Jugoslavije Smoleja proglašila za mojstra umetniške fotografije. Leta 1957 je za uspehe na mednarodnih salonih umetniške fotografije prejel od mednarodne organizacije FIAP (Federation Internationale de l'Art Photographique) v Bernu — Švicca častni naslov »Excellence FIAP (EFIAP)«.

Slavko Smolej, mojster umetniške amaterske fotografije je 16. februarja 1961, star komaj 52 let, za vedno zatislil oči. Odšel je eden izmed tistih, ko so v času med obema vojnama postali markantni predstavniki umetniškega ustvarjanja, človek, ki je v svojih fotografijah živo orisal trdo življenje jeseniškega delavca. Vse svoje življenje je posvetil lepi fotografiji, bil pa je tudi velik ljubitelj gora in odličan poznavalec planinskega cvetja.

Mojstra fotografije Slavka Smoleja že dolgo ni več med jeseniškimi fotoamaterji. Njegove umetnine in spomin nanj pa bo trajno živel ne samo med jeseniškimi, temveč tudi med fotoamaterji širom po svetu. J. Znidar

Slavko Smolej: Zelezar

KAJ JE PISAL

Gorenjec

PRED SEDEMDESETIMI LETI

Številka »Gorenjca« z dne 15. junija 1901 priobčuje poleg številnih neokusnih strankarskih pričkanj, katerih res ne kaže še kdaj omenjati, tudi nekaj tehtnejših novic, zanimivih tudi za današnji čas.

Najprej vest o izkopaninah v Lajhu pod Kranjem:

Dne 12. t. m. je začel gospod J. Szombathy, kustos dvornega prirodopisnega muzeja na Dunaju, kopati v Lajhu, na občinskem pašniku, poleg zemljišča, na katerem je g. Tomaž Pavšlar pred dvema letoma izkopal lepe (tudi zlate) nakrasnice iz šestega stoletja po Kr., torej iz dobe, ko so se Slovenci naselili na Kranjskem. Podobne najdbe so se našle na Korškem in po južni Nemčiji v bogatih, knežjih grobih. — Pod okrajno cesto bo kopal delni muzej za zbirko v Rudolfinu. — Kolikor se more sklepati iz dosežanjega prekopavanja, je prostor v Lajhu med kokriško mlinsko strugo in Savo ob okrajni cesti prostrano grobišče. Kostnjak leži tik kostnjaka. Dolej so jih izkopal sedem, dvema so zopet na sledu. Mrvice so polagali v oni davni dobi prav plitvo. Najgloblješa gomila je merila 1 m in 55 cm, druge so globoke le po 1 m do 1 m in 20 cm, kar se more imenovati z ozirom na današnje od takrat gotovo že mnogo izvišano in nasuto površje ne navadno nizko. Kostni so večinoma močno segniti. Dolej se je našel železen nožič, koščen glavnik in več preprostih bronastih uhanov. — Delavce, ki kopljejo, nadzoruje starinoslovec g. Jože Pečnik.

Pojasniti je treba današnjemu bralcu, da se je v avstrijskih časih Deželni muzej v Ljubljani imenoval »Rudolfinum«, kot se je, za primer med obema vojnama tudi ljubljanska univerza imenovala po kralju Aleksandru. — Ali je to bolezen ali pa pasja ponižnost, da se malo ljudstvo kiti z monarhičnimi in drugimi časovno omejenimi imeni.

In še nekaj novic iz onih dni pred sedemdesetimi leti:

Bohinjska železnica je vsled potrjenja investicijske predloge zagotovljena stvar. Cuje se vesela vest, da namerava vlada kar najhitreje pričeti z delom za to železnico. — Kdor želi kako delo dobiti, naj se pravočasno pobriga za to.

V Spodnji Šiški so zmagali pri občinskih volitvah socialni demokratje.

Vojna na Kitajskem. V Tientsinu je prišlo do krvavega spopada med nemškimi vojaki in angleškim redarstvom. Ubili so dva Francoza, 5 je ranjenih. — Rusija je zasedla Mandžurijo. Izbrala si je za upravo dežele štiri najvažnejša mesta.

V francoski zbornici so razpravljali te dni o načrtu zakona glede pokojnine delavcev. Nad 10 milijonov prebivalcev težko pričakuje uresničenja tega načrta. — In pri nas v katoliški Avstriji se nikomur niti ne sanja o takem zakonu.

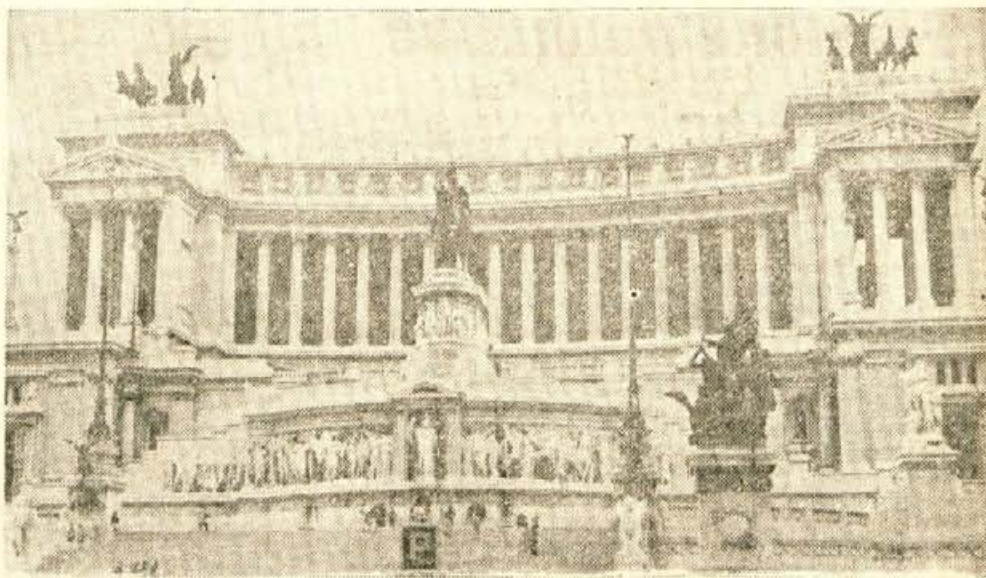
V Mariboru so na smrt obsodili viničarja Bratuša, ki je zadalil svojo lastno hčerko in spečeno deloma snedel. Njegova žena je bila obsojena na tri leta težke ječe.

H tej grozljivi vesti je treba povedati: hčerko, zaradi katere sta bila Bratuša in njegova žena obsojena, so pozneje našli živo. Doraščajoče dekle se je čisto preprosto poteplo od doma. Ker je niso našli, so osumili starše groznega umora. Brez dokazov sta bila obsojena in ves avstrijsko-nemški tisk je s prstom kazal na domnevne morilca, češ tako so pripadniki slovenskega naroda. — O zadevi je pred leti obširno poročal »Tovariš«.

Štiri in pol leta star morilec je pač nekaj nečuvnega. In vendar živi na Dunaju sin čevljarja fantek Franc Vanek, ki je te dni s krivcem, čevljarjem nožem, na cesti zabol delčka Schmidta, ker se je z njim sprl. Policija je morilca iskala tri dni. Morilec je spočetka tajil, končno pa le priznal, da je dečka sunil z nožem v trebuh. Vanek se je po umoru vse tri dni igral, kakor bi se ne bilo zgodilo ničesar, in tudi doma ni povedal ničesar. Njegov brat, 13 let star deček, je že v prisilni delavnici, ker je tudi lopov. Morilca radi njegove starosti ni mogoče kaznovati. Dunajski listi pišejo o prirojenem zločinskem svojstvu v rodbini Vaneka.

In še eno manj krvavo, a toliko bolj razveseljivo vest iz onih dni zdaj ponatisnimo:

V Ljubljani so pričeli ta teden nabijati nove ulične napise s slovenskim na prvem in nemškimi na drugem mestu. Upravno sodišče je namreč razsodilo, da mora občina napraviti take napise. C. Z.

Vse poti vodijo v Rim — ta izrek še danes drži. Če se kot turist znajdete v Italiji, je vsekakor treba videti tudi to večno mesto. Med znamenitostmi je vsekakor treba videti tudi monumentalno palačo Vittoria Emanuela II.

Novinar Glasa na Etni

En dan na Etni

Dva tisoč kilometrov do Sicilije

Če vam bodo znanci povedali, da gredo prihodnji teden na Japonsko ali na Antarktiko ali na Ognjeno zemljo, potem novice ne imejte za izzivanje in povabilo na tekmovanje. Danes se da z malo denarja in časa pregledati res že vsak količjak zanimiv kraj kjerkoli. Ljudje toliko potujejo, da nihče več že ne bere potopisov, nikogar več ne zanima, kako je v Bolgariji in ob Črnem morju, ker je vsak tretji tam že bil. Ob milijonskem preseljevanju narodov v poletni sezoni je res že težko odkriti kaj takega, kar bi ljudje z zanimanjem prebirali v časopisu. Tolažim pa se, da se še najde Ljubljčan, ki ni bil na ljubljanskem gradu.

ITALIJA PO DOLGEM

Ne spadam med tiste, ki jim doma ni nič dobro in so prepričani, da velja le tisto, kar je na tujem, pa vendar — če bi imeli v Jugoslaviji tako dobre ceste kot imamo lepo morje, bi lahko vse leto živeli samo od turistov, tako bi drli k nam. Tako pa Jugoslovan, ki je prevzvil asfaltno Italijo, ob prihodu na ljubo domačo cesto, lahko le vzdihuje za gladkim asfaltom, označbami na cesti in ob cesti in — kar je tudi važno — za prometno vzgojenimi vozniki. Našega voznika, ki mu na primer ob zeleni luči še pol ure »ne pride« kot se običajno jezimo, bi morali prepustiti njegovi usodi samo kakšno uro v centru Rima, Napolija ali Barija. Če ne speljete obenem kot posveti zelena luč na semaforju, vam zatrobijo s treh strani. V izkoriščanju cestne površine so italijanski mestni vozniki mojstri. S strahom opazuje zbegani tujec obe zunanji

vzvrtni ogledali, če se ni že zapel z avtomobili na levi in desni. Pa ste lahko brez skrbi, vozniki imajo odlične reflekse, ustavijo milimeter pred vašim zadnjim odbijačem. Vozijo pa hrupno, prehrupno. Urā voznje v taki prometni konici, pa bi dali ne vem kaj za idilično nedeljsko vožnjo v Bohinj.

Takoj ko v Gorici zapeljete na avtostrado, si ne morete kaj, da ne bi začeli sestavljati predloge domačim jugoslovanskim »pristojnim organom« za drugačno razdelitev denarja za jugoslovanske ceste. Avtoatlas Italije pove, da seže asfaltni trak avtostrade prav do konice italijanskega škornja, sto kilometrov avtostrade pa je tudi na Siciliji.

Na štiripasovni cesti je potovanje hitro, udobno in če hočete — ekonomično. Če je namreč popotnik namenjen daleč na jug, je lahko na ciliu skoraj dvakrat hitreje, ker ga ne ovira vožnja po ožjih cestah, prometne konice in mestni centri polni avtomobilov.

Potovanje po italijanski sončni cesti seveda ni zastoj. Za sto kilometrov vožnje po avtocesti je treba odšteti 1000 lir. Ob vohodu na cesto poveste, do kam potujete, uslužbenec v stekleni kabini, ki spominja na mejni prehod pri Fernetičih, pa vam ponudi kartonček. Na kartončku sta perforirani številki, ki označujeta mesto vstopa in izstopa. Ko po nekaj sto kilometrih zavijete v desno s ceste, morate ob izhodu uslužbencu oddati kartonček in seveda odšteti lire. Do Sicilije je treba za vožnjo po avtocesti odšteti približno 20.000 lir. Pri cestnini pa se da tudi prihraniti,

saj je marsikateri del ceste, ki vodi proti jugu in ni avto cesta, prav tako dobro vzdrževan, le potovalna hitrost je seveda veliko manjša. Na avto cesti se je treba držati strogo vožnje po desnem pasu, da vas lahko hitrejša vozila nemoteno prehitvajo. Zato je pri taki vožnji najvažnejše vzvratno ogledalo, sicer se vam lahko od zadaj zaleti kak lamborghini, ki je pridivil s hitrostjo 200 kilometrov na uro. Zato so nesreče na avtocestah vedno tako hude, kadar se pripetijo seveda.

Sončna cesta je po vsej svoji dolžini zelo dobro opremljena. Na nekaterih odsekih so na gosto posejani telefoni, s katerimi lahko pokličete pomoč. Na italijanskih cestah nasploh ne samo na avtostradi ni bojazni, da bi vam zmanjkalo bencina, ker so bencinske postaje zelo gosto posejane. Običajno je bencinska postaja združena tudi z restavracijo in celo s trgovino. Znani sta firmi Motta in Pavesi, kjer poskrbe za vse, kar potujoči turist potrebuje.

Bencin je v Italiji drag. Za liter super bencina je treba odšteti okoli 165 lir, za kakšno liro se cena pri različnih bencinskih proizvajalcih razlikuje. Zato hvalježno sprejmite na meji carto carburante, s katero vam italijanski avto klub poklanja popust pri nakupu bencina. Bencinske kupone sprejemajo skoraj na vseh, še tako majhnih bencinskih postajah. Bencin na bone je za tretjino cenejši. Izkoriščeno ali neizkoriščeno carto carburante morate na meji vrniti. Bonov samih brez carte ne morete uporabiti.

Prihodnjič: Firenze—Rim
L. Mencinger

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

220

ENAJSTO POGlavJE

1
Gosta, komaj prosojna megla preplavlja ljubljanske ulice. Zalostne so, tako zelo žalostne kakor žalost, ki napolnjuje Slavka in ki (vsaj tako čuti) ne bo nikoli več zapustila njegovega srca. Na Bavarskem se je naselila vanj, ko se je razočaral nad očetom, pa tudi nad mamom, ki ga niti ni počakala, da bi se vrnil iz Penzberga in ji povedal, kaj je v Penzbergu zvedel o tati, marveč se je odpeljala naravnost v Berlin k onemu drugemu, ker se je tata v teh letih spečal s tisto, tisočkrat prekleto poštarico Anno-Marie.

»Zares vzgledne starše imam,« bi najraje rekel mami, ki jo, sam ne ve zakaj, spremlja na postajo. Ne bilo bi ji treba prihajati v Ljubljano. To bi ji sporočil najraje že v Bavarskega v Berlin, čim je prejel njeno brzojavko, naj je ne čaka pri tati, marveč naj se vrne, da ne bo zamujal pouka. Kakšna nepotrebna skrb! Na Bavarskem tako ali tako ni imel več kaj iskati in početi. Brez njenega telegrama bi odpotoval. Tako bi ji odgovoril, ko bi vedel za njen naslov. Ni se ji treba brigati zanj, pa tudi tati ne. Zadnje čase je prepoznal oba in obenem spoznal, kako malo jima pravzaprav pomeni. Tata ima sedaj tisto bogato penzbersko postarko. Prav tisti večer, ko se je odpeljal k Ebnerjevemu v Penzberg, da bi gospa Ebnerjeva stopila po tate, je poštarica rodila tati sina.

— Polbrata imaš, — mu tata prav nič ni skrival. Siegfried mu bo ime, je govoril in morda celo pričakoval, da mu bo čestita! in se polbrata razveselil.

»Polbrat, ha« ne bi se mu bil zajokal, ali bi se zasmejal tudi sedaj. Morda bo kmalu imel še kakega polbrata ali polsestro, če se bo mama ločila in se poročila s tistim berlinskim gospodom, o katerem mu je pripovedovala, kako velik gospod je in kako velikodušen, da je pripravljen posinoviti tudi njega, Slavka, in skrbeti za njegovo šolanje.

— To je po duši plemenit gospod, — je govorila mama o tem gospodu, ki je baje pesnik, pravi in resnični pesnik, pa še profesor povrh, profesor z uglednim položajem na samem nemškem obrambnem ali vojnem ministrstvu, v Reichswehrministerium pač, kakor se to ministrstvo po nemško imenuje, je hitela in hvalila tega gospoda, zraven pa pozabljala, da je prav to ministrstvo s svojim Reichswehrom dušilo delavske vstaje po vsej Nemčiji in da je najbolj zagrižen sovražnik komunističnega gibanja, ki mu je (o, kako ponosna je bila še pred nedavnim na to) pripada tudi mama sama.

»Zares zavedna komunistka,« bi ji Slavko najraje zalučal te besede skozi meglo v obraz, a molči, trmasto molči, kakor se je bil zaklel.

Ničesar ji ne bo rekel, ničesar očital, niti toliko ne, kolikor je očital očetu, saj bi mu mama rekla prav tako, kakor mu je rekel oče, da tega ne razume in da najbrž še dolgo ne bo mogel razumeti.

»O, seveda ne,« stiska ustnice, kakor da bi se bal, da se bodo razprle in da bi potem ne mogel več obdržati v sebi besed, mračnih in težkih besed, že ves teden nabirajočih se v njegovem grlu, kakor voda za ogromnim jezom, težja, divja voda očitkov in trmastih sklepov, da ne bo odslej terjal nobene podpore več ne od očeta, ne od mame, a še manj od nekakšnega očima, ki mu ga namerava mama vsiliti in ki naj bi ga morda celo vzljubil, vzljubil zaradi mamine zaljubljenosti, zaradi nore, a usodne zaljubljenosti, ob kateri je mama že zdavnaj pozabila, da je žena in da bi morala takoj, ko je bilo vojne konec potzvedovati za možem, ne pa si dopisovati z nekakšnim ljubčkom, v katerega se je zaljubila že aprila 1918, kakor je danes brez sramu priznavala celo pred njim, potem ko je

razgledala predenj zgodbo svojega in — kakor je rekla — bridkega in ponižajočega življenja, zgodbo pač, v kateri naj bi bil videti tata kakor nekakšna pošast, baraba in nepoboljšljiv ženskar, sama pa kakor svetnica in mučenica.

— Ah, neznosna je bila, vse življenje me je samo mučila. Že zdavnaj bi jo moral zapustiti. Vse velike načrte mi je podrla, v Hartbergu sem zaradi nje propadel s svojim časnikom, ki sem ga nameraval izdajati. Ja, ti vsega tega ne več...

Tako pa mu je govoril oče in opravičeval odločitve, da se bo ločil.

— Sama me je zapustila. Sama me je potisnila drugi v objem. Celo z Rusi se je spuščala v odnose. Dokaze imam.

»Ne, z Rusi se niti.«

O tem je Slavko prepričan. Ruskim ujetnikom sta pomagala tudi pokojni opa in oči. Ujetnik Aleksander mu je v zahvalo izrezal iz lesa prelepo golobico, ujetnik Aleksander, ki so ga potem ustrelili skupaj z drugimi in onim hamburskim gefrajtarjem po ponosnem pobegu.

To bi tati lahko potrdil tudi opa, ko bi bil še živ.

Tako je Slavko ondan povedal očetu. In povedal mu je, da so njegove obtožbe in sumničnja, ki jih vali na mamom, laži, ki si jih je izmislila oma.

— Pa Konstantin! Tisti Konstantin! Njegovo pismo sem prejel — je vztrajal tata.

O kakem ujetniku Konstantinu, o katerem je tata trdil, da se mu je vdajala mama, ni Slavko ničesar vedel, vsaj na Bavarskem ne, čeprav se je potem na vlaku spomnil, da je o nekem Konstantinu govoril stric Jakob, pa tudi mama po Kosirnikovem obisku.

»Ja, z mamom je delal v tovarni šote in mama mu je pomagala pobegniti v Švico,« se šele sedaj natančno spominja Slavko. Iz Švice je potem šel v Rusijo in postal nekakšen strictev poveljnik, boljšeški poveljnik ali kaj. »Ne s tem ni imela ničesar,« bi Slavko dal za mamom roko v ogenj, ne dal pa bi jo za tistega Berlinčana, tistega berlinskega gospoda. Ta je stopil med mamom in tate.

Od fanta do moža (19)

Opolnoči je nevesta »zgubila« krancelj

Ples sta na ohceti »odprla« ženin in nevesta, nato sta plesala teta in starsešina, potem drug in družice, šele potem so lahko zaplesali ostali. Korbar pripoveduje, da so plesali sotiš, marzulini, štajerš, ceprle, zimšret, polke, valčke in poštertanc. Med plesom so bili krajši ali daljši odmor. V največ primerih so plesali na podu, kjer je bilo dovolj prostora. Godec je skrbel, da nekatere ženske pri plesu niso bile zapostavljene. Ponekod je bilo celo v navadi, da je nevesta plesala z vsakim svatom, vendar je bila potem preveč utrujena, zato so to opustili.

V navadi so bili tudi posebnj skupni plesi, npr. kovtre šivat, kjer je bilo drug proti drugemu obrnjenih več parov. Zadnji par je šel sklonjen pod dvignjenimi rokami drugih parov, kot bi šel skozi predor. Potem se je postavil pred prvi par in tako se je nadaljevalo. Znan je bil tudi ples koš dlesti: svatje so stali razmaknjeni v vrsti, drugi pa so plesali (se ovijali) okrog njih, kot bi bili vitre za pletenje koša. Priljubljen je bil tudi

ples z metlo: kdor je ostal brez para, je moral godcu plačati globo, za plesalko pa je imel metlo.

Ena od priljubljenih družabnih iger je bila, da so se šli Abrahama. V začetku je ples vodil godec, pozneje pa kdo od svatov. Eden je sedel na stolu, drugi pa so ovijali kačo okrog njega.

Uganjali pa so tudi razne druge norčije. V Mostah so nekoč celo oblekli konja v »gate« (spodnjice), potem pa

ga spustili, da je hodil po vasi.

Tisti fantje, ki niso bili povabljeni na ohcet, so nekdanj prišli novoporočencema pet pod okno. Temu so rekli zaplečevanje. Dobil so škaf vina in potico. Za čas med obema vojnama se oče tega običaja ne spominja več.

Na gostijo so prišli tudi nepovabljeni gostje, da so se najedli in napili. Da bi se ženinu in nevesti odkupili, so povedali kakšno pesem ali jima prerokovali lepo življenje. Taki nepovabljeni niso dolgo ostali, le kakšno uro ali dve.

Okrog enajstih so fantje z vasi prignali kamelo. O tem običaju sem v rubriki Gorenjski kraji in ljudje v Glasu pisal že v prejšnjih letih. Povem naj le še, da je običaj znan vseskozi.

Denar za godca je pobiral hišni oče ali kdo drug, za kuharico pa je pobiral godec. Rekel je, da je to ali ono razbila in da bo morala novo kupiti, zato potrebuje denar. Pobiranje prispevkov za kuharico je najavil z udarcem po ponvi. To je bilo že proti koncu ohceti.

Točno opolnoči je snela teta nevesti venec z glave, godec pa je ob tem zapel:

Je urca polnoč odbila,
nevesta krancelj je zgubila.
Venec so nato položili na krožnik, ženin in nevesta pa

sta šla plesat solo valček. Venec so na dražbi prodali. Nazadnje ga je seveda odkupil ženin, denar pa je obdržal godec. Potem se je rajanje na podu nadaljevalo, vmes pa so svatom postregli z jedmi in vinom po želji.

Zjutraj so šli vsi dan pet. Tega običaja se oče že ne spominja več.

Povedati je treba še, da je nevesto nesel nekdanj čez prag ženinov brat ali kdo drug. Zraven je govoril: »Čez ta prag te nesem jaz in ne odidi prej, da te bodo štirje nesli!«

Ohcet je trajala navadno do naslednjega poldneva, nekatere pa so se zavlekle tudi v tri dni. To je bilo odvisno od premoženjskih razmer novoporočencev. Če sta se poročila starejša človeka, je bila ohcet manj burna, skromnejša.

Nevesta je potem obdarila ženinovo mater. Dala ji je, pravi Korbar, pet kron ali celo finfar (10 kron). Ženinova mati je nato preizkusila, kakšna bo nevesta. Nalašč ji je nastavila metlo ali kaj drugega, da je videla, če jo bo pobrala. Še danes preizkuša tašča sposobnost svoje snabe na različne načine.

Danes je najbolj običajna poročna pojedina v kakšnem hotelu ali gostilni; prisotni so le najbližji.

Nekdanj je tudi veljalo, da nevesta teden dni po poroki ni smela domov. Rekli so: Če bo šla prej na obisk k staršem, bo potem raje uha-jala.

Udeleženci ohceti so dobili, ko so se razhajali, tudi nekaj mesa in potico. Rekli so »šajdezn«. Nekdanj so se čez teden dni spet zbrali k gostiji, vendar v manjšem obsegu in manj hrupno. Rekli so, da je mala ohcet, oz. da gredo kost glodat.

Prehodili smo torej pot od fanta do moža. Povedati moram, da so zapisi prav gotovo nekoliko subjektivno pobarvani; temu se ne da izogniti. Mojemu očetu in Ivanu Korbaru se za sodelovanje zahvaljujem.

Konec

Ivan Sivec

Kotiček za počitek ob Zbiljskem jezeru

»Kaj privablja turiste v naše kraje? Ne samo lepa narava, temveč tudi to, da jih zjutraj zbudi petelinje petje in zvon s podreškega zvonika in da lahko sredi bogatih polj za minuto ali dve pokramljajo z našimi kmeti,« pravi Mirko Gantar, predsednik Turističnega društva v Smledniku

Sogovornik je čakal fotoreporterja in mene v gostišču Valburga. Dobro se je pripravil na razgovor o problemih turizma v Smledniku in okolici, s seboj pa je imel tudi kup materiala, tako da nisem dvomil, da najin razgovor ne bi uspel. Mirko Gantar je že deset let predsednik Turističnega društva Smlednik, prav tako starost

Starem gradu in v avtokampu Dragočajni, razen tega pa imamo tudi dobro založeno trgovino. V gostiščih imamo 800 sedežev, 46 turističnih postelj, dnevno pa lahko nudimo 320 obrokov. Razen tega imajo še zasebniki 16 tujskih postelj, v avtokampu v Dragočajni pa letno lahko prenoči 5000 gostov. Želimo, da bi bil naš turistični kom-

lici, koliko skritih koticov, kjer je gost res v miru, kako lepa in neokrnjena je okolica Zbiljskega jezera, kako čudovit razgled po gorenski in ljubljanski ravnini se odpre obiskovalcu Starega gradu! Društvo urejuje tudi okolico Zbiljskega jezera, in sicer obalo od Smlednika do Moš, ki sodi k našemu turističnemu področju. Imamo svoj program, ki mu sledimo. V njem je zajet hotel Kanu in kamp v Dragočajni, razen tega pa še dohodi k jezeru pod vasjo Smlednik in pri mostu, kjer nameravamo urediti velike parkirne prostore. Predvsem želimo, da bi imeli turisti, posebej pa ribiči, lažji dohod do neokrnjene jezerne obale pod Smlednikom.

Gantar je nato govoril o sodelovanju Turističnega društva z gostinskimi in turističnimi organizacijami.

»Avtokamp v Dragočajni in Pension Kanu se medsebojno dopolnjujeta in sodelujeta. Ker je v kampu potreben mir, smo se odločili, da bo središče zabavnega življenja v Kanuju. Enako velja tudi za gostinske storitve. Društvo ima v kampu sicer svojo okrepčevalnico, vendar na ravni predpisov o kampih. Imamo prav tako recepcijsko službo, v Kranju pa bo kmalu odprta tudi menjalnica. Zanimivo je, da vsj obra-

Mogoče boste, dragi bralci, iz okolice Smlednika, Valburge, Dragočajne, Moš in Hraš, prijetno presenečeni, ko je v današnji številki toliko napisanega iz vašega konca. Res je, da ima Glas tudi pri vas veliko prijateljev, drži pa tudi, da smo z vašega konca doslej premalo pisali. Želimo in upamo, da smo z današnjimi sestavki prebili zid in da se bodo v prihodnje na straneh našega in obenem tudi vašega časnika pojavljale novice iz smledniškega konca. Hvaležni vam bomo, če nas boste tudi sami kdaj poklicali in nam sporočili, kaj je novega pri vas. Če bo le mogoče, se bomo oglasili.

Napisano in slikano gradivo sta v enodnevnem obisku pri vas zbrala fotoreporter Franc Perdan in novinar Jože Košnjek.

Andrej Zorman pri vsakdanjem opravilu

pa ima tudi samo društvo. Torej, na krmilu smledniškega društva je že od ustanovitve dalje...

»Naše društvo praznuje letos 10. obletnico delovanja. Ob ustanovitvi v našem kraju ni bilo lokala, v katerem bi gost lahko dobil najosnovnejše. Danes nam je s pomočjo in prizadevanjem občanov uspelo oživeti gostinsko mrežo do take višine, da lahko zadovoljimo najzahtevnejšega gosta, saj deluje na našem turističnem območju Pension Kanu, gostilna Zorman v Valburgi, gostišče Valburga, okrepčevalnica na

plet' čimbolj pester, zanimiv in popoln. Zato vključujemo vanj tudi kulturne in zgodovinske zanimivosti Smlednika in okolice. Na primer Stari grad, Layerjeve slike v cerkvi Sv. Valburge v bližini mlajšega gradu, kjer je danes vzgojni zavod. Tudi v prostorih zavoda so slike znanih slikarjev, vendar javnosti niso poznane.

Ker slovi smledniški konec po množici naravnih lepot in zanimivosti, z Gantarjem niso mogla mimo njih.

»Naravnih lepot nam res ne manjka. Poglejmo samo, koliko gozdov je v naši oko-

ti opravljajo tudi recepcijsko in informacijsko službo in da med njimi ni ljubosumja. Torej, obala Zbiljskega jezera na naši strani postaja vse bolj zaključena celota. Hočemo jo načrtno urejevati in pri tem nam pomaga še kranjska ribiška družina.

Za konec nas je še zanimalo, odkod so gostje smledniških gostinskih in turističnih obratov, Gantar je takole odgovoril:

»V kampu prevladujejo tuji gostje, in sicer Nizozemci, Francozi in Skandinavci. Največ je seveda Holancev, ki so za naš kamp izdali prospekt kar sami. Društvo želi v kampu zadržati red in doseženo raven. Letos smo uredili tudi sanitarije s kopalnicami in toplo vodo. Spoznali smo, da je prav to osnovno za dober kamp. Želim povedati še to, da mnenje, češ, Gorenjska ni za stacionarni turizem, ne drži popolnoma. Poznam primere, da so posamezniki ves dopust preživeli

Mirko Gantar

pri nas, v kampu, vmes pa so hodili na izlete po Gorenjski. Veliko je še turistov, ki med dopustom iščejo mir in tega pri nas ne manjka.

J. Košnjek

Penzion in restavracija Kanu ob Zbiljskem jezeru

Kmečka ruša je težka

»Tako vam bom povedal primer, kako je z našim kmetijstvom,« je dejal kmet Mirko Jeraj iz Smlednika, ko so mu povedali, zakaj smo prišli.

»Poglejte, predlanskim sem dokončal silos, ki ima med 80 in 90 kubiki prostornine. Zanj bi moral po vseh predpisih dobiti regres, pa ga nisem. In tako sem izgubil približno 130 jurjev. Pri nas še vse preveč govorimo, premalo

Mirko Jeraj

napisanih in izrečenih besed pa uresničimo. Lepo bi bilo, če bi ravnali obratno.«

Vila se je ploha, zato smo se preselili v prostorno kuhinjo.

Mirko Jeraj je prevzel kmetijo 1950. leta. V hlevu je bila privezana ena sama krava, konj in 300 kilogramov težak voliček. Oče je jokal, ko so konja vzeli za davke. Takrat so imeli pri Jerajevih 193.000 dinarjev davka in če bi vse prodali, bi težka zbrali toliko denarja. Kljub temu je dobil Mirko korajžo in premagal najhujše. Danes ima okrog 20 glav živine, veliko pa se

ukvarja tudi s krompirjem. Sam pravi, da je preživel vsa križeva pota našega kmetijstva, da bi bil na boljšem, če bi ostal v družbenem kmetijskem sektorju in da ima šele zadnja leta nekaj davčnih olajšav. Razumel sem ga, ko je dejal, da je kmečka ruša presneto težka in da mu danes, pri petih križih, že pojenjavajo moči.

»Dva sinova imam. Prvi je star 16 let, drugi pa šele 22 mesecev. Po pravici povem, da sem starejšega že pregovoril, da bi šel v kmetijsko šolo in prevzel posestvo. Potem pa nas je obiskala neka tovarišica, ki je povedala, da je kmetova delovna ura vredna le 80 par. Fant je to slišal in premislil se je. Vpisal se je na srednjo kemijsko šolo. Tudi tega ne vem, če se bo kdaj oprjel kmetije, ker v naši stroki pogoji niso taki kakor v industriji. Mislim, da se naše kmetijstvo mora spremeniti, drugače bo kmečko vprašanje resno vprašanje. Pozno smo spoznali, da je zemlja vrednost in da jo je treba čuvati. Sedaj se hodimo v tujino učiti tistega, kar smo sami v dvajsetih letih zamudili. Na Bavarskem in v Avstriji sem občudoval kmete. Oni so že spoznali, da se enemu, čeprav ima 20 ali 30 hektarjev zemlje, vseh strojev ne splača kupiti in zato ima vsak kmet le določene stroje, če pa trije stopijo skupaj, pa imajo na ta način kompletno mehanizacijo. To imenujejo oni strojni krožki, v katerih sodeluje okrog 25 odstotkov kmetov, mnogi pa do krožkov še vedno nimajo zaupanja. Tudi to sem opazil, da se kmetije po 10 hektarjev praznilo in da živijo le take, ki imajo 20 ali 30 hektarjev zemlje. Taki kmetje imajo tudi davčne olajšave.«

Jeraja smo nato vprašali, če bi se taka praksa obnesla tudi v naših pogojih.

»Seveda bi se obnesla, vendar je značaj Slovencev tak, da mora vsak imeti vse stroje, lahko pa bi imeli skupne. Recimo silokombajni. En kmet ga rabi dan ali dva, ostale dneve stoji neizkoriščen. Prav lahko bi ga imelo več kmetov, lažje bi ga kupili in polno bi bil izkoriščen. Podobno tudi sadilec krompirja za enega samega kmeta ni rentabilen. Se in še bi lahko naštevali take primere. Vsako in tudi tako združevanje kmetov pa bo moralo biti na prostovoljni osnovi in tako združevanje bo morala družba podpreti. Drugače uspeha ne bo.«

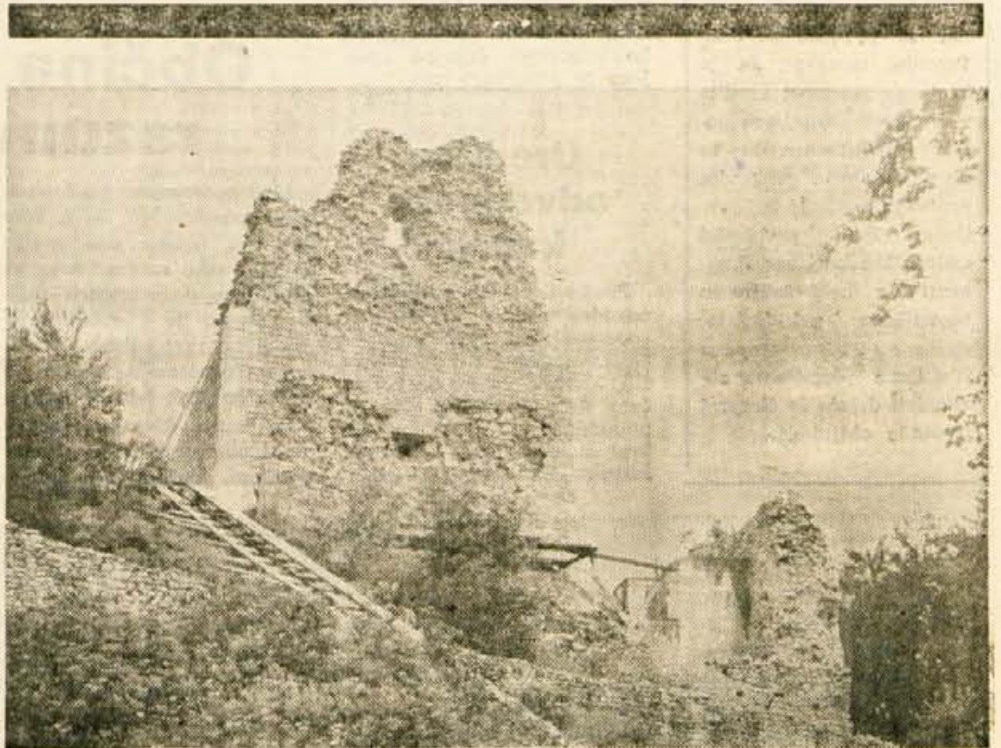
J. Košnjek

Že letos Oris zgodovine Smlednika in okolice

Propaganda je pomemben del turističnega gospodarstva. Smledničani se tega zavedajo, in sicer propagirajo svoje turistične zanimivosti prek ljubljanske turistične zveze, sveta za turizem pri skupščini občine Ljubljana-Siška, nekaj propagandnega materiala pa so pripravili tudi sami. Ličen prospekt za kamp so izdali nizozemski turisti na svojo pobudo.

Posebno zanimiva bo vsekakor brošura Oris zgodovine Smlednika in okolice s posebnim poudarkom na

zgodovini starega in novega gradu. Brošura bo izšla letos, in sicer sta jo pripravila dr. Komelj in dr. Božo Otorepec. Smledniška okolica je tudi v prospektu za šišensko občino, naročeni pa so že posnetki za samostojni prospekt. Motivi bodo kasneje rabili tudi za izdajo razglednice. Da bi se gostje pri njih čimbolje znašli, pripravljajo tudi 7 velikih orientacijskih tabel Smlednika z okolico, na kateri bodo narisane pomembnejše izletniške točke in vsi gostinski ter turistični objekti. — jk

Urejena obvoznica bi razbremenila glavno cesto

S pomočjo občinske skupščine Ljubljana-Siška in samoprispevkom občanov, je krajevna skupnost Smlednik pred leti uredila cesto od Medvod do Smlednika in od Smlednika do Vodice, lani pa so asfaltirali še cesto od Smlednika do meje s kranjsko občino. To so bile precejšnje investicije, ki jih ne bi mogli uresničiti brez pomoči prebivalcev smledniške krajevske skupnosti, kamor spadajo še vasi Valburga, Hraše, Moše in Dragočajna. Prebivalci teh vasi želijo, da bi asfaltirali tudi cesto od Smlednika do Tacna. Zakaj? Z asfaltiranjem tega odseka (4,5 km), bi bila urejena cestna povezava med Ljubljano in Kranjem po levem bregu Save, ki bi prvič razbreme-

nila glavno cesto od Ljubljane do Kranja, drugič pa bi imela velik pomen za še hitrejši gospodarski in turistični razvoj krajev ob njej, ki imajo izredno mikavno ter zanimivo okolico ter zgrajene vsaj osnovne turistične in gostinske objekte. »Obvoznica«, kot jo imenujejo domačini, bi bila tudi najkrajša povezava Ljubljane z letališčem na Brniku, izognila pa bi se tudi vseh prečkanj z železniško progo.

Smledničani so z načrti že seznanili kranjsko in šišensko občinsko skupščino, cestni sklad SRS in Cestna podjetja v Kranju in Ljubljani, vendar odziva še ni bilo.

— jk

Smledniški grad restavriran do polovice

Razvaline starega gradu nad Smlednikom je začelo urejevati domače turistično društvo, in sicer kmalu po ustanovitvi 1961. leta. S pomočjo delovnih organizacij in šišenske občinske skupščine so zgradili cesto, napejlali elektriko in uredili vodovod. Ko pa so prišli na vrsto zahtevnejša in strokovna restavracijska dela, pa so grad začeli urejevati sodelavci muzeja iz Kranja in kasneje Zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane. Grajski stolp je danes restavriran do

polovice, očiščen in delno konzerviran pa je tudi razvalinski kompleks. Vendar je moral Zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane z deli prenehati, ker še ni rešeno vprašanje nadaljnega financiranja restavracijskih del na starem smledniškem gradu. Smledniško turistično društvo je s tem seznanilo vse pristojne organe in upa, da se bodo dela letos začela, saj so domačini sami uredili vse glavne komunalne probleme na gradu.

Čeprav stari grad nad Smlednikom še ni urejen, ga obišče kar precej ljudi. Največ je šolske mladine, do razvalin pa se radi zapeljejo ali povzpnejo tudi domači in tuji gostje. Turistično društvo je na gradu uredilo lično okrepčevalnico, ki je odprta vsak dan od štirih do desetih zvečer, ob nedeljah pa ves dan. V tem času je obiskovalcem gradu na voljo tudi strokovno vodstvo, obiske izven tega časa pa je potrebno javiti Tončki Sem v Smlednik 70. — jk

Zanimanje za telefonske priključke

Vzporedno z rastjo turizma in gostinstva v Smledniku in okolici se povečuje tudi število prosilcev za telefonske priključke. Na področju smledniške krajevne skupnosti jih je že prek 90. Zato je krajevna skupnost s svojimi sredstvi in pomočjo vaščanov v novem domu uredila prostore za pošto in telefonsko centralo. Pošta že posluje, medtem ko centrale še ni, čeprav se je PTT podjetje iz Ljubljane zavezalo, da bo v domu montiralo telefonsko centralo, vendar se pogodbe ne drži. Omeniti moramo, da je krajevna skupnost uredila v domu stanovanje za poštnega uslužbenca in to ob minimalnem prispevku poštne podjetja iz Ljubljane. Zato prebivalci smledniške krajevne skupnosti še bolj želijo in upravičeno pričakujejo, da se bo PTT podjetje iz Ljubljane pogodbene obveznosti držalo in čimprej izpolnilo obljubo.

Pritožbe zaradi avtobusnih zvez

Kar lepo število občanov smledniške krajevne skupnosti se vozi na »ših« v Kranj, Ljubljano in Medvode, in to večina z avtobusi. Medtem ko so z avtobusnimi zvezami proti Kranju, za katere skrbi

Bencinska črpalka v Valburgi

Na pobudo Turističnega društva v Smledniku so se že začele priprave na gradnjo bencinske črpalke v bližini cestnega križišča v Valburgi. Petrol iz Ljubljane je že naročil osnovne načrte pri ljubljanskem urbanističnem zavodu, podrobnejše načrte pa bo izdelala posebna Petrolova služba. V Smledniku in okolici računajo, da bo bencinska črpalka zgrajena že prihodnje leto.

—jk

Ureditev odvodnega kanala

Pred leti so začeli urejevati odvodni kanal za atmosferske vode od vasi Valburga do Save, vendar del niso zaključili. Vaščani želijo, da bi začeto delo dokončali. Na to pomanjkljivost jih je že večkrat opozorila tudi sanitarna inšpekcija.

—jk

Creina, še kar zadovoljni, tega ne trdijo za avtobusno povezavo z Ljubljano in Medvodami. To posebno velja za Medvode, kamor ne vozi noben avtobus. Avtobusna suša je še posebno huda ob sobotah in nedeljah, kar največ škoduje izletniškemu turizmu, saj bi se verjetno marsikdo rad zapeljal v Smlednik in okolico na kratek, prijeten izlet, pa tega zaradi slabih avtobusnih zvez ne stori.

Ljudje na levem bregu Save pa še posebno želijo, da bi avtobusna podjetja spet uvedla redno progo Kranj-Smlednik-Ljubljana in obratno. Željo so že posredovali avtobusnim podjetjem, vendar odziva ni bilo.

—jk

Še ni popolna javna razsvetljava

Smlednik in okoliške vasi še vedno tare problem javne razsvetljave, ki jo je krajevna skupnost že začela urejati, vendar kljub temu še ni taka ki bi jo želeli. Tako krajevna skupnost in ostale organizacije in društva v vasi predlagajo, da bi zaradi prometne varnosti osvetlili tudi smledniški most in nevarna ter ostra ovinka, ki povzročata velike preglavice voznikom, ki potujejo proti Smledniku ponoči ali pozimi. Prav tako bi radi dokončno uredili javno razsvetljavo v Valburgi in Hrašah, ki sta v neposredni bližini Smlednika.

—jk

Občina je imela razumevanje

Med potepanjem po Smledniku smo izvedeli, da je bila šišenska občina ena prvih, ki je imela razumevanje za kmetijsko pospeševalno službo, čeprav je v občini le 3 odstotke prebivalstva kmečkega. Pospeševalna služba je imela že 1969. leta 36 milijonov starih dinarjev, čeprav so nekatere občine to gledale postrani. Večina tega denar-

ja gre za osemenjevalno službo in za nabavo plemenske živine ter krompirja, nekaj denarja pa za ekskurzije in izobraževalna predavanja. Na občini imajo prav tako kmetijskega referenta, kmetje pa želijo, da bi dobili še posebnega strokovnjaka-svetovalca, ki bi dajal kmetom strokovna navodila.

—jk

Veselo praznovanje zlate poroke

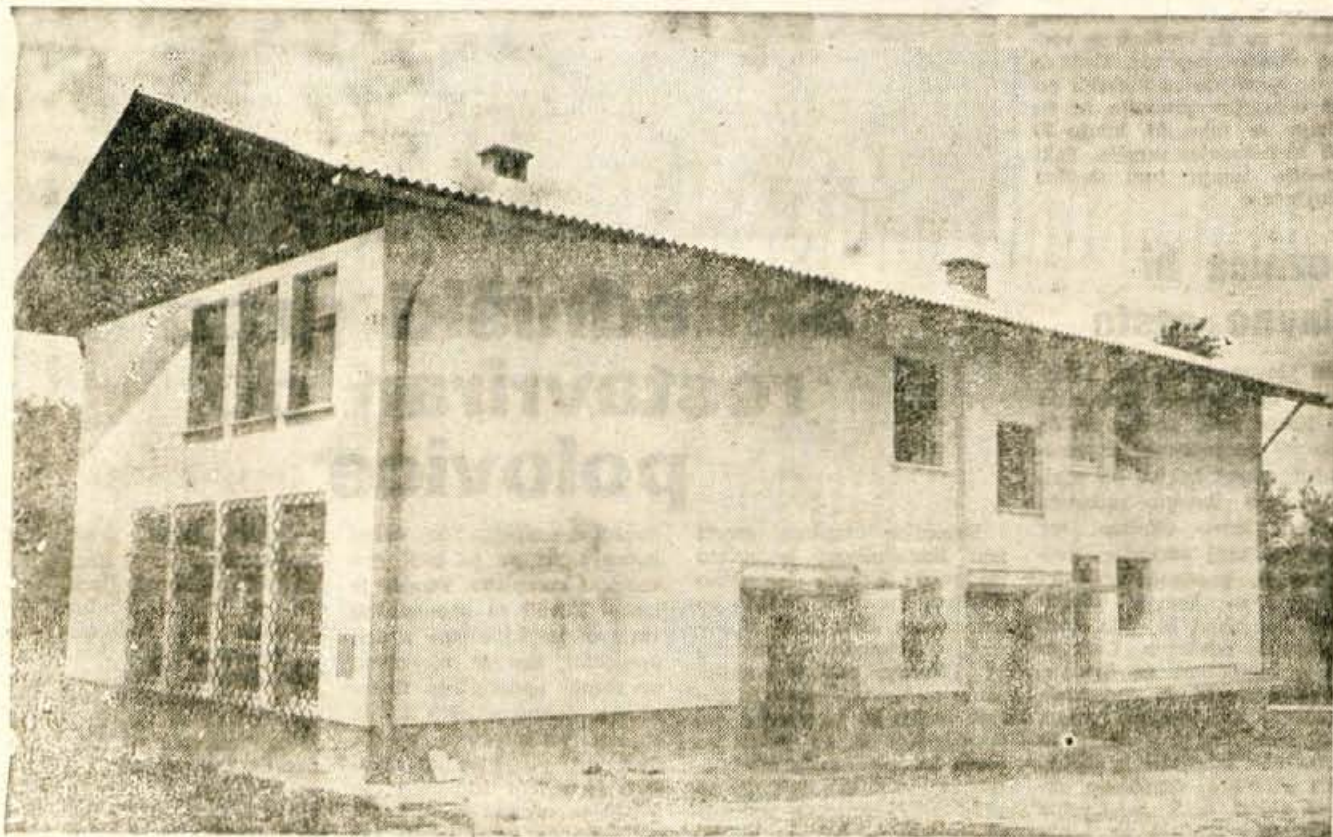
V soboto zvečer sta zlatoporočenca Eržen, ki smo ju predstavili že v sobotni številki, slovesno proslavila zlat jubilej. Ob 18. uri je matičar iz Skofje Loke v navzočnosti predsednika škojloške občinske skupščine Zdravka Krvine in podpredsednika Lojzeta Malovrha še enkrat potrdil zakonsko zvezo v združenem domu na Sovodnju. Za poroko na Sovodnju so se odločili predvsem zato, ker bi se mama Jožefa zaradi slabega vida le težko udeležila zlate poroke v Skofji Loki in ker je poroka v združenem domu tudi simbolična oddolžitev za vse tisto, kar je Andrej žrtvoval kot predsednik odbora za gradnjo doma in za dolgoletno sodelovanje v družbenopolitičnih organizacijah na Sovodnju. Mladi pionirki sta jubilatoma recitali dve pesmici in jima izročili 50 nageljnov, člani učiteljskega pevskega zbora »Stane Zagare iz Kranja pa so zapeli nekaj pesmi. Po končani poroki je sledila oboet. Jubilanta sta v družbi štirih otrok, devetih vnukov, številnih znancev — aktivistov in borcev NOB vzdržala do ranega jutra in se veselila tega redkega jubileja. Še posebno sta bila zadovoljna s petjem učiteljskega pevskega zbora »Stane Zagare«, ki je veseli družbi prepeval še dolgo v noč. Tudi harmonika se je podajala iz roke v roko in spretni muzikanti so morali iz nje neprekinjeno izvabljeni zvoke. V takem vzdušju je svatom noč kar prehitro minila.

—jg

Konec leta do Zatrnika

GG Bled je že marca začelo urejati cesto na Pokljuko, 1. junija pa so pri popravilu začeli pomagati tudi pripadniki JLA. Sedaj urejajo odsek od Krnice do Zatrnika. Zvedeli smo, da bo cesta na Pokljuko zaprta za ves promet najbrž vse do konca leta. Upajo tudi, da bodo do konca leta odsek od Krnice do Zatrnika uredili tako, da bo po njem mogoč promet za vsa motorna vozila.

A. Z.

Letos bo v Smledniku zgrajen dom KS, v katerem bo pošta, stanovanje, zdravstvena postaja, frizerski salon, trgovina in prostori družbenih organizacij. Sredstva za gradnjo je prispevala KS, občina Šiška ter vaščani. — Foto: F. Perdan

Pri čevljarju

Iz podstrehe mi je mama prinesla moje stare čevlje. Skrbno sem jih zavil v papir in odnesel k čevljarju. Tekel sem po ozki ulici, zavil sem proti velikim vratom, ki so se bleščala v soncu. Pozvonil sem in počakal. Odprli so mi. Povedal sem, da sem prinesel popraviti čevlje.

Vstopil sem v veliko in prostorno delavnico. Na sre-

di te delavnice je na čevljar-skem stolu sedel čvrst mož srednjih let. Pred njim je stala mizica, na kateri je bilo orodje.

Ogledal sem si delavnico. Nad vrati je visela slika maršala Tita, na drugi steni je visela slika dveh mladoporočencev in njunih imen nisem mogel prebrati.

V kotu je stala velika omara, polna čevljev. Pogledal sem čevljarja. Pogledal me je z veseljem in jasnimi pogledom. »No, kaj bo dobrega?« me je vprašal. Skrbno sem odvil papir in rekel: »Prinesel sem popraviti čevlje!« Vzel jih je iz mojih rok in rekel: »Bomo videli, kaj se da tukaj popraviti.« Medtem sva kramljala kot stara znanca. Čez nekaj časa mi je povedal, da lahko pridem ponje čez dva dni. Vesel sem odšel domov in povedal mami, kdaj naj pridem po čevlje.

Boris Vertelj,
6. c r. osn. šole
heroja Bračiča,
Trzic

Kurir Mihec

*Mali Mihec je torbo nosil,
v torbi važno sporočilo.*

*Gozd je bil njegov prijatelj,
veverica stara znanca.*

*Ni se bal teme in zmede,
srečno je šel skozi vse zasede.*

Ciril Zupin,
7. r. osn. šole
Matija Valjavec,
Preddvor

Bilo me je strah

Hodil sem v prvi razred. Mamica ni hodila v službo, zato sem moral hoditi v šolo samo popoldne.

Sošolca iz vasi nisem imel, zato sem vedno pešal sam. Pozimi je bila večkrat že tema, ko sem se vračal. Pogosto sem prosil mamico, naj mi pride vsaj pol poti nasproti. Kadar pa sem šel sam, sem se plašno oziral okrog in vedno ves upehan pritekel domov. Najbolj sem se bal, da ne bi od kod pritekel kakšen pes.

Nekoč se je prav to zgodilo. Ko sem se bližal vasi, se mi je pridružil zelo velik pes. Čeprav sem se ga bal, nisem upal steči, ker psa nisem poznal. Pes mi je sledil prav do doma. Opogumil sem se in mu pred nosom zaprl vrtna vrata. Iz samega strahu sem se zaletel v glavna vrata. Ko mi je mamica odprla, sem s prstom pokazal na veliko žival, ki je stala pred vrati in jokaje izjecljal: »Poglej ga!« Mamica se je prijela za glavo in se zadržala nad psom, ki je počasi odšel drugam. Videti je bilo, da ni bil posebno hud.

Od takrat naprej nisem več upal sam domov.

Marko Tršan,
4. a r. osn. šole
Lucijan Seljak,
Kranj

Sončni žarki

Sonce! To je rumena krogla, ki potuje po nebu in greje ves svet in vse ljudi. Nikoli nas ne zapusti, vedno nas greje in prebuja iz spanca.

Nekega dne sem se nenadoma zbudila. Zdelo se mi je, kot bi me nekdo požgečkal pod nosom. Planila sem iz postelje in opazila na nebu sonce, kako se mi smeje. Vprašala sem ga: »Zakaj me bu-diš, saj je še zgodaj zjutraj?« »Ne vem. Zelo se dolgočasim, pa sem te prebudil.« »Ej, ti rumena, velika krogla, ti zlati cekin, ti navihane! Zakaj si pa potem prebudil ravno mene?« »Veš, vedno te spremljam v šolo, iz šole, povsod, kjer si.« Dejala sem mu: »O, to pa ni res. Če dežuje, te zagrnejo oblaki. Kam se takrat skriješ?« »Takrat odpotujem v druge kraje, k drugim ljudem, da jih ogrejem in prebudim. Veš, odpotujem v kraje, kjer divja vojna in gospodari lakota. Tam grem in sušim na otroških lič-kih solze gorja in lakote. Včasih tudi sam z njimi zajočem. Tam dajem veliko več toplote, da ljudem hitreje zraste žito za kruh, saj jih je veliko. Veliko lačnih ust je, ki odpirajo kljunčke in prosijo: »Mama, lačen, vsaj drob-

tinico kruha mi daj!« A mati nima kruha, ker vsa polja poravnajo in uničijo vojaški tanki in bombe.« mi je dejalo sonce.

Ta njegov nežni, tihi glas mi je objel srce, da je zajokalo. Po licih so mi tekle solze, ki so se svetile v soncu. »Zakaj jočeš?« me je vprašalo sonce. »Zakaj jočem? V meni si prebudilo veliko sočutje do teh ljudi. Ali nimaš moči, da bi jim pomagalo?« Sonce je samo tiho dejalo: »Sem velika, močna krogla, ki osrečuje in greje ljudi. Toda nimam dovolj moči nad ljudmi, ki jim ni mar gorje, lakota in žalost.« Tudi meni je že posušil z žarki lica. »Sedaj, ko sem v tebi zbudil še večji čut do ubogih ljudi, te zapušam in odhajam v kraje vojne.« Zakkicala sem za njim: »Prosim, pozdravi vse ljudi tam! Reci jim, da jih pozdravlja deklica, ki živi svobodna in srečna. Njo greje svobodno sonce in jo poljublja dan za dnem. Tako bo nekoč tudi pri vas! Zaupajte in borite se za svobodo!«

Tomica Kos,
7. a r. osn. šole
Žirovnica

Vietnamskim bratom

*Velika je bila pač krivica,
ki si jo okusil,
težka je pač bridkost,
ki jo nosiš v srcu!*

Cankar

»Narod, potrpi, potrpi še malo! Bolečine, ki si jo pretrpel, ni moč tehtati! Neizmerna je! Toda potrpi! Poglej, še malo, samo še malo in pozdravila te bo SVOBODA!«

Narod živi, vedno bo živell

»Poglej naprej, v prihodnost, pogledj! Nasproti ti stoji svoboda! Le še malo, še majhen korak in stisnila si bosta roke! NAROD IN SVOBODA!«

To je spojina, ki se ne sme, ne more nikdar ločiti, ki bo ostala večna!

Vem, predobro vem, da si pretrpel veliko, preveč. Tudi to predobro vem, da si trpel za svobodo. Razjedel si krivico, uničil si jo! Preveč krivice si okusil, okus je bil grenak, vendar uničil si jo! Res je, uničil si krivico, toda okus po njej bo ostal!

BRIDKOST BOŠ VEDNO NOSIL V SRCU.

Nena Bizjak,
7. a r. osn. šole
Simona Jenka,
Kranj

Strgan čevelj pripoveduje

Mama mi je nekega dne kupila lepe, črne in še drage čevlje. Nekega večera sem zelo hitro zaspal, tedaj je prišel prav potho strgan čevelj, ki je govoril: »Sedaj pride čas tudi za maščevanje.« Hodil je tiho, tako tiho, da ga je bilo komaj slišati. Pa tudi tiho je govoril. Sepetaje je govoril. Ta moj gospodar ni nič kaj prida, lepše je bilo v temnem zaboju, kjer sem prebil nekaj let, preden me je dobil v roke ta capin, ki me je uničil, potrgal jezike in iz njih napravil frače. Očistil me je sam le enkrat, drugače me je njegova mama. Strgan čev-

velj se je hitro obrnil in poklical svoje prijatelje, nato so me napadli. Takrat sem padel iz postelje in se zbudil.

Hitro sem stopil proti omari za čevlje in pogledal, če so čevlji na svojem mestu. Mama je začudena obstala. Ko sem ji vse razložil in povedal, se je začela smejati. Sprva nisem vedel, zakaj se smeji, bil sem še ves v sanjah, tedaj sem se šele spomnil, da so bile le sanje.

Bojan Tratnjek,
4. a r. osn. šole
Cvetko Golar,
Škofja Loka

Neko dopoldne

Vsak dan se začne z jutrom in pri tem seveda ni izjem. Tega pa ne pozablja niti naša mama, saj ponavadi že ob šestih kolovratih po sobi in vpije, naj že vendar vstaneva. Če ne gre zlepa, gre potem zgrda. Danes je na primer odprla okno, odgnila odejo, tako da sva se z bratom pošteno prezračila.

»Ura je deset minut čez šest. Vstanita vendar, saj bosta zamudila avtobus!« Tokrat sem res vstala, zmetala iz torbe zvezke z večerajšnjega urnika in pripravila tiste za današnjega.

»Vilko, kje je moj kemijski zvezek?«

»Na poiskanju!« Tako nisem zvedela ničesar, le še bolj nervozno sem razmetavala po knjižni omari, ki je bila po naj-nem odhodu podobna skladvonci podrtih drv.

»Ko bo ura pol sedmih, odidem, pa čeprav brez tebe!«

»Saj bom pripravljena!« vpijem, ko je v radiu že napovedal uro. Tekam brezglavo, še v pižami, z neumitimi zobmi ter razmršenimi lasmi.

»Pohiti, saj vidiš, da je že pol sedmih!«

»Kar pojdi!« vpijem razočarano.

Po kakih petih minutah stečem, da se kar kadi za menoj. Avtobus me je že čakal. Tako končno pridem v šolo. Danes imam pet ur, da se ni treba pripravljati za šest.

»Valčka, greš z menoj?«

»Pa grem, saj tako ne bom nič vprašana.« In tako sem odšla s prijateljico v trgovino in napravila še zadnjo možnost, da bi se naučila. Nazaj sva prišli ravno do zvonjenja. Hitro sva sezuli čevlje ter zdirjali v razred. Na klop sem zložila knjigo za zgodovino, ki je bila na urniku, pod klop pa knjigo za tehnični pouk, kemični svinčnik ter prazen list. Med spraševanjem sem pisala listek za prepisovanje, med razlago pa klepetala. Po dolgi zgodovini je sledila še daljša fizika. Kar naenkrat pa zaslišim svoj priimek. Ker nisem vedela, kdo me je poklical, sem obsedela brez besed. Tako je tovarišica morala ponoviti glasneje, da »so milostljiva« Valerija slišali. Sledila je ura telovadbe. Kljub dežju smo odšli na igrišče, tekli na 30 in 60 metrov in igrali košarko. Seveda smo tekmo izgubili. Med odmorom sem se malo od-dahnila in napisala še preostalo za tehnični pouk. Četrta ura je minila v znamenju poznavanja tehnike kmetijstva. Bila je najkrajša, a zato najtežja. Peta ura pa je bila v znamenju žveplove kisline. Seveda je bilo to zadnjih deset minut. Prej pa je morala tovarišica glasneje opozarjati svoje huligančke. Pozvonilo je. Konec pouka!

Valerija Kuster, 7. b r. osn. šole Stanka Mlakarja, Senčur

Meri iz Kranja — Stara sem 13 let, visoka 164 cm in tehtam 58 kg. Imam kratke temno rjave lase in sivo modre oči. Rada bi imela obleko iz rožastega in lahkega blaga. Obleka naj ne bo predolga. Kakšna oblačila in dolžine mi pristajajo?

Marta — Vsekakor se mladim najbolj poda mini dolžina, zato jo kar nosite. Za vas sem narisala dva modela, odločite pa se sami. Obleki sta iz lahkega poletnega blaga.

Drobni nasveti

● Riba bo okusna, če jo pred pečenjem namažete z metlico iz rožmarina in drugih začimb, metlico pa ste prej pomočili v olje. Riba bo vsrkala vse prijetne vonje začimb.

● Igralne karte se rade umažejo, zato jih od časa do časa očistimo. Plastičirane karte čistimo z vato, ki jo pomakamo v mlačno detergentno raztopino. Navadne kartonske karte pa posujemo s smukcem in jih dobro zdrgnemo s suho krpicco.

● Torbice in čevlje iz semiš usnja zavarujemo pred madeži in pred vlago takoj, ko jih prinesemo iz trgovine. Po usnju razpršimo sredstvo, ki varuje pred madeži in vod-

nimi kapljicami, kupimo pa ga v trgovini s kemikalijami.

Torbico iz svetlečega usnja pa namažemo z dobro pasto za čevlje in osvetlimo s krpo.

● V aluminijasti foliji lahko spečemo meso, zelenjavo in sadje. Hrana, pečena v foliji, obdrži značilni vonj in okus, pa tudi sokovi ne izgubijo na vrednosti. Meso osolimo, namažemo z maslom, pokapamo z limono in pečemo. V foliji pečen neolupljen krompir je imeniten. Za sladček pa tale recept za pečene banane: pokapamo jih z limono, posujemo s sladkorjem in prelijemo z medom. Lahko dodamo tudi rum. Pečemo 10 minut v pečici.

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

ženske in deklishe obleke
za vroče poletje

Kotiček
za ljubitelje cvetja

Zatiranje plevela

PISE
INZ. ANKA
BERNARD

Nič ni na vrtu nadležnejšega od plevela. Najdemo ga na poteh, dvoriščih, na zelenjavnih gredah, med trato in še kje. Plevel običajno zatiramo s stalnim prekopavanjem in pletvijo. Na zelenjavnih gredah in med nasadi okrasnih rastlin pa je treba pletiti kar osem do desetkrat na leto. Plevel črpa rastlinam potrebno hrano in vlago, jim jemlje svetlobo in jih tako zavira v rasti.

S sodobnimi sredstvi lahko plevel zatremo na dvoriščih in poteh ter med vrstnimi ploščami. Z enkratnim škropljenjem zapleveljene površine s herbicidom primatol preprečimo rast plevela za vso sezono. Pri tem pa je treba paziti, da ne omočimo okrasnih rastlin, trate in drevja, ker bi se sicer posušili ali vsaj poškodovali. Če se bojimo delovanja totalnih herbicidov, ki učinkujejo vso sezono, pa uporabimo herbicide s krajšim časom delovanja. Gramoxone in reglone učinkujeta na vse vrste plevela ob zalivanju, vendar pa se ob dotiku z zemljo razkrojita in nista več nevarna rastlinam. Z njima je treba večkrat škropiti, odvisno seveda od zapleveljenosti. Zaradi kratkotrajnega učinka sta zelo primerna za zatiranje plevela na gredah pred setvijo ali saditvijo. Tudi zapleveljeno trato najlaže obnovimo s pomočjo gramoksone, in to brez prekopavanja zemljišča (če je zemlja rahla). Na taki površini lahko takoj, ko se plevel posuši, zasejemo izbrano travno mešanico.

Plevel na trati zatiramo tudi z uporabo selektivnih herbicidov, na primer agroksona ali deherbana. Ta dva sicer pospešita rast plevelov, vendar pa plevel zaradi bujne rasti propade. Ti herbicidi učinkujejo slabše na trajne plevelce z mesnatimi koreniki. Z večkratnim škropljenjem pa kmalu uničimo tudi trdovratne plevelce.

Počitnice so tik pred zdajci. Privoščimo otrokom dvomesečni počitek kot jim gre — s soncem, vodo in zrakom.

Zdravnik
svetuje

Zdravljenje pljučne tuberkuloze

Zadnji način zdravljenja pljučne tuberkuloze je operacija. Operativno zdravljenje je imelo več faz razvoja. Prva faza operativnih posegov je pneumoraks. V prsno votlino se uvaja zrak, da se oboleli deli pljuč stisnejo, na ta način obmirujejo in s tem zdravijo. Drugi način je bila resekcija reber. Pri obeh oblikah operativnega zdravljenja so bili rezultati dobri. Edina nevšečnost pa je bila, da je bolnik postal delni invalid.

Nato se je poskušalo zdraviti pljučno tuberkulozo tudi z uvajanjem zraka v trebušno votlino in z vbrizgavanjem raznih olj v prsno votlino. Vse te metode zdravljenja so danes v glavnem opuščene na račun resekcije obolelega dela pljuč. Danes je tehnika operacije pljuč že tako razvita, da je mogoče operirati posamezne delce pljuč ali odstraniti celo pljučno krilo, kakor ga zahteva bolezen. Danes operiramo bolnike z začetno pljučno tuberkulozo in pa take, pri katerih so bile že vse druge možnosti zdravljenja izčrpane.

Pred operacijo pa je treba temeljito pregledati bolnika, predvsem pa najpomembnejše organe kot so srce, jetra in pa pljuča. Po operaciji so namreč možne različne komplikacije. Ko bolniku odstranimo obolen del pljuč, še vedno dobiva zdravila kot zaščito. Na ta način je uspeh zdravljenja v večini primerov zagotovljen.

S tem smo zaključili sestavke o tuberkulozi pljuč in upam, da nam je sedaj marsikaj jasno. Zaradi tega bomo znali bolje sodelovati z zdravnikom, pri katerem se zdravimo.

dr. Gorazd Zavrnik

KAVA
ZIVILA

Zastoji v prometu na cesti I/1 reda skozi Kranj

Izločitev tovornjakov ob prometnih konicah

V Glasu je bil 23. junija objavljen prispevek pod tem naslovom.

Akcija za izločitev tovornjakov in priklopnikov s ceste I/1 reda skozi Kranj v času prometnih konic od 5.30 do 6.30 in od 13.30 do 14.30 je v teku. Tako je v Kranju občinski upravni organ, ki je pristojen za notranje zadeve tudi s področja varnosti cestnega prometa, že pokrenil naslednje: prejšnji petek, 25. 6. 1971, so sklicali razgovor predstavnikov 18 gospodarskih organizacij iz Kranja, ki opravljajo prevoze s tovornjaki in priklopniki, katerih največja dovoljena teža presega 3500 kg. Te gospodarske organizacije imajo 292 takih vozil.

Po temeljiti obrazložitvi težke prometne situacije, ki je ob prometnih konicah na Jelenovem in gaštejskem klancu, so predstavniki kranjskih gospodarskih organizacij povsem soglašali z ukrepi za izločitev tovornjakov ob prometnih konicah. Predočeno jim je bilo tudi dejstvo, da zaradi tega ukrepa ne bi mogla nastati gospodarska škoda, saj je boljše, da vozijo v normalnih prometnih razmerah, kakor da se ob prometnih konicah od Labor do Zlatega polja ali obratno — skozi Kranj — pomikajo po centimetrih in

da morajo na Jelenovem in gaštejskem klancu polno otovorjeni tovornjaki pogosto ustaviti in speljati, kar prav gotovo ni koristno za stroje, če pa računajo še na večjo porabo goriva in časa, se to res ne izplača. Na tem sestanku so sprejeli sklep, da od ponedeljka, 28. junija, dalje organizirajo prevoze skozi Kranj izven navedenih prometnih konic. V kranjski občini je tudi 80 zasebnih avtoprevoznikov (od 220), ki imajo tovornjake, katerih največja dovoljena teža presega 3500 kg. Tudi tem je bila poslana okrožnica glede izločitve tovornjakov. Ker pa zastoji v prometu skozi Kranj niso samo kranjski problem, temveč tudi problem Gorenjske (občutijo pa ga tudi vozniki od drugod), je bilo ostalim štirim občinam na Gorenjskem poslano ustrezno število okrožnic s priporočilom za izločitev tovornjakov. Odgovorni iz teh občin se že menijo s prevozniki. Pri tem bi kazalo opozoriti gospodarske organizacije — predvsem trgovska podjetja v Kranju, ki imajo dobavitelje — prevoznike iz drugih krajev, da jih opozorijo na izločitev tovornjakov ob prometnih konicah s ceste I/1 skozi Kranj, ker bi jih s tem odvrnili od nevšečnosti pri izločanju tovornjakov.

M. Mažgon

Združeno podjetje slovenske železarne

Železarna Jesenice

sprejme

1. večje število mladih delavcev

za priučitev železarskih poklicev:

ZICAR

HLADNO VALJAVEC

2. večje število delavcev

za priučitev in delo v talilniških in valjarniških obratih

Pogoji:

pod 1.: za priučitev poklicev žičar ali hladno valjavec sprejemamo mladince v starosti od 17 do 25 let;

imeti morajo zaključenih 8 razredov osnovne šole;

čas priučevanja je 6 mesecev; v tem času prejema OD v višini 900 do 950 din;

s priučitvijo dobijo naziv priučeni KV žičar ali KV hladno valjavec;

OD se gibljejo nad 1200 din, odvisno od rezultatov dela;

pod 2.: za priučitev in delo v talilniških in valjarniških obratih sprejemamo delavce v starosti nad 18 let z najmanj 4 razredi osnovne šole;

čas priučevanja traja 14 dni do 3 mesece;

osebni dohodek znaša od 1100 do 1300 din.

Vsem delavcem zagotavljamo samsko stanovanje in prehrano v Gostinskem podjetju Zelezar po regresiranih cenah.

Vsi interesenti, ki žele postati stalni sodelavci kolektiva Zelezarne Jesenice, naj pošljejo pismene ponudbe na naslov: ZPSZ — Zelezarna Jesenice, kadrovski sektor, 64270 Jesenice, ali pa naj se osebno zglase na dan sprejema — vsak torek med 6. in 8. uro na istem naslovu.

Združeno podjetje slovenske
železarne Ljubljana
ZELEZARNA JESENICE

Slovesna podelitev spričeval

V petek popoldne je bila v koncertni dvorani delavskega doma v Kranju slovesna razdelitev spričeval učencem Poklicne šole Kranj, ki združuje slikopleskarski, kovinarski ter elektro oddelek. Te šole so bile nekdanj ločene, 1. januarja 1971. leta pa so

se združile v enotno Poklicno šolo Kranj.

Sola izobrazuje številne poklice: slikopleskar, črkoslikar, avtoličar, strojni ključavničar, strugar, orodjar, strojni kovač, rezkalec, finomehanik, klepar, avtoklepar, elektromehanik, obratni elek-

trikar, elektroinstalater in serviser (popravilo gospodinjstvih strojev).

Tudi Poklicna šola v Kranju se bori s prostorsko stisko, saj se v 7 učilnicah drenja kar 370 učencev, delavnice za praktični pouk pa ima šola celo v zasebnih hišah.

Šolsko leto je uspešno zaključilo 139 učencev, od tega 15 z odličnim uspehom, kar je za neustrezne delovne pogoje lep dosežek. -jk

V Cerkljah spet razstava cvetja

Turistično društvo v Cerkljah se že več let prizadeva, da bi bila vas prijazna, čista in hortikulturno urejena. Z vsakoletnimi skromnimi nagradami in priznanji spodbuja gospodinje, da urejajo balkone, okna in vrtičke. V Cerkljah zato cvetja ne manjka, saj imajo nekatere hiše tudi po 60 posod s cvetjem.

Precejšen prispevek k temu je tudi vsakoletna razstava cvetja. Letošnjo bodo slovesno odprli v petek, 2. julija zvečer, in bo odprta do 5. ju-

lija. V Cerkljah upajo, da bo tudi letošnja tako uspešna kakor lanska, ko jo je obiskalo prek 6000 ljudi iz bližnjih in daljnih krajev Gorenjske in celo iz zamejstva. K veliki uspešnosti razstave pomagajo tudi znane cerkljanske lončnice, cvetje znanih vrtnarskih podjetij ter razstava lovskih trofejev. Vse te lepote bodo razstavljene v avlah in učilnicah cerkljanske osnovne šole.

Cerkljanski turistični delavci vas vabijo, da si razstavo ogledate tudi vi! -an

GORENJSKA
OBLAČILA KRANJ

objavljajo

prosto delovno mesto

ČISTILKE

s skrajšanim delovnim časom.

Kandidatke naj pošljejo svoje ponudbe na upravo podjetja, kjer dobijo tudi vse informacije. Objava velja do zasedbe delovnega mesta.

**ŽIVILA
KRANJ**

V soboto 3. 7. bomo odprli v Cerkljah

STALNO RAZSTAVO POHIŠTVA
IN STANOVANJSKE OPREME

v prenovljenih prostorih bivše prodajalne Krvavec.

V času od 3. do 10. 7. vam pri nakupu nad 500 din odobrimo

5 % POPUSTA

Za ogled in nakup se priporoča

Veletrgovina ŽIVILA Kranj

Gorenjski lovci so zborovali

V petek, 25. junija, so v Kranju lovski rogovi naznanili začetek rednega občnega zbora Lovske zveze za Gorenjsko. Zbora se je udeležilo prek 60 delegatov iz 24 lovskih družen ter vrsta gostov, med njimi tudi predsednik republiške lovske zveze general Rado Pehaček. Delegati so na zboru ugodno ocenili delo organov Zveze v dvoletnem mandatnem obdobju, saj je bil program dela Zveze v celoti izveden, kar je ugodno vplivalo na delo v

lovskih družinah. Zlasti pozitivno so ocenili napore Zveze pri naseljevanju novih vrst divjadi (jelen lopatar, mufon, svizec) in dvigu strokovnosti v lovski organizaciji. Gojitev in odstrel divjadi ter dela v loviščih se izvajajo v skladu z lovsko-gospodarskim načrti, zbor pa je kritiziral nekatere lovske organizacije, ki teh načrtov ne spoštujejo in odstrel divjadi izvajajo prek načrta, ne da bi zato imele potrebna soglasja občinskih skupščin. Zbor je sprejel vrsto novih zadolžitvev in sklepov, ki obvezujejo vse gorenjske lovce, da še nadalje uspešno uresničujejo skupne cilje pri vzgoji in čuvanju divjadi. V članstvo je zbor sprejel lovsko družino Stol — Žirovnica, edino lovsko družino, ki ni bila članica Zveze, tako da danes gorenjska lovska zveza združuje prav vse gorenjske lovce. Ob koncu je zbor izvolil tudi nov upravni in nadzorni odbor, za predsednika Lovske zveze za Gorenjsko pa Metoda Baldermana, starešino LD Jesenice, dosedanjega predsednika Miloša Keliha, starešino LD Bled, pa za častnega predsednika.

B. Galjot

PRAZNIK ISKRE — Ob 25-letnici Iskre Elektromehanike Kranj, 10-letnici združenega podjetja Iskra in 20-letnici samoupravljanja v Iskri so v ponedeljek zvečer v stebriščni dvorani Kranju odprli razstavo likovnikov — delavcev Iskre, v Gorenjskem muzeju pa razstavo konjičkarjev. Svoja dela razstavlja v stebriščni dvorani devet slikarjev-amaterjev, v Gorenjskem muzeju pa razstavlja 11 konjičkarjev. (A. Z.) — Foto: F. Perdan

Od bliska do baterije

Ljubljanska tovarna baterij in baterijskih naprav Zmaj je lani brezplačno podelila osnovnim šolam poučni film **Od bliska do baterije** z namenom, da bi učenci 5., 6., 7. in 8. razredov pisali proste spise o baterijah in filmu.

Razpisu so se odzvale naslednje šole: Dolenjske Toplice, Premrla Vojska Koper, Trnovo Ljubljana, Slavko Slander Maribor, Murska Sobota, Podčetrtek, Piran, Smartno ob Paki, Soštanj in Vrhnika. V nagradnem tekmovanju je so-

delovala tudi osnovna šola Križev pri Trziču.

Poslane naloge na temo **Od bliska do baterije** je pregledala posebna komisija, ki so jo sestavljali predstavniki republiškega zavoda za šolstvo in tovarne Zmaj. Komisija je menila, da sta se najbolje odrezali osnovni šoli Trnovo Ljubljane in Dolenjske Toplice. Med učenci pa je nagrada pripadla najboljši nalogi Vidu Gačnik iz Maribora. Dobro se odrezali tudi učenci iz Križev pri Trziču. Vida Perko je po presoji komisije zasedel 3. mesto, Mirjam Zepič 6. mesto. Obe sta prejeli praktična darila v vrednosti 250 din, razen tega pa sta skupaj z ostalimi učenci, prejeli najboljše naloge, od katerih so proizvedne prostore varne Zmaj v Ljubljani, Smartinski cesti.

PLANINSKO DRUŠTVO Kranj

sprejme za Dom pri Kališču nad Preddvorom za mesec julij in avgust

DELAVKO,

ki bi opravljala razna dela v domu.

Osebnih dohodkov po dogovoru. Prijavijo se lahko tudi dijakinje in dijaki. Prošnje pošljite na naslov Planinsko društvo Kranj.

Krajevna skupnost Kranj-Center je v četrtek, 24. junija, že četrto zapored organizirala srečanje nad 80 let starih občanov. Od 53 povabljenih se jih je vabilu odzvalo 21. Najstarejša sta bila 93-letni Franc Martinjak in 92-letni Mohar Petrič. Krajevna skupnost je starčke pogostila, otroci Posebne osnovne šole pa so pripravili krajši kulturni program. Najstarejšim je za zabavo igral harmonikar Nace Ušlakar. (Jk) — Foto: F. Perdan

mali oglasi

PRODAM

Ugodno prodam pleteno STAJICO, KOSEK z blazino in kompletan FOTOGRAFSKI PRIBOR za izdelavo fotografij. Boštjančič, Kranj, Zupančičeva 31 (Novi dom) 3196

Prodajam 15 železniških TIROV, dolgih po 10 m. Zupan Janez, Srednja Radovna 16, p. Zg. Gorje pri Bledu 3250

Prodajam dobro ohranjen trofazni HIDROFOR. Lazar Franc, Šutna 41, Zabnica 3312

Prodajam dobro SLAMOREZNICO s pihalnikom. Sp. Brnik 40 3313

Prodajam CISTERNO za centralno kurjavo (4000 litrov). Forenta Franc, Breg ob Savi 22, Kranj 3314

Prodajam 2 m visoko MREŽO za vrt, NAPUŠC in KUHINJSKO OBLOGO. Tupaličič 59 3315

Prodajam AVTO RADIO evropa becker in prenosni MAGNETOFON. Britof 17, Kranj 3316

Prodajam KRAVO po izbiri ali s tetom. Mali Franc, Zg. Duplje 42 3325

Prodajam novo »DERO« za voz 4 x 130. Strmica 9, Selca 3326

Prodajam OMARO (komodo). Oblak Jakob, Gradnikova 3, Kranj 3327

KUPIM

Kupim kombiniran OTROSKI VOZICEK. Bizjak Miha, Bukovica 35, 64227 Selca 3317

MOTORNÁ VOZILA

Prodajam NSU PRINZ 1200 C, letnik 1969. Grm, Skalica 2, Kranj 3256

Ugodno prodajam VW, letnik 1961. Meglič Stane, Sebenje 21 pri Trziču 3259

Prodajam dobro ohranjen in prenovljen VW 1200. Fortuna, Gorenja vas 117 nad Škofjo Loko 3318

Prodajam avto OPEL-KADET v dobrem stanju, prevoženih 35.000 km. Naslov v oglašnem oddelku 3319

Prodajam FIAT 850. Moše 30, Smednik 3320

Kupim FIAT 750. Plačam v dveh obrokih. Naslov v oglašnem oddelku 3321

ZAPOSLOTIVE

MIZARSKEGA POMOCNIKA in VAJENCA za stavbna pohištvena dela sprejemam takoj. Plača dobra po dogovoru, za stanovanje in hrano poskrbljeno. PETERNELI JOZE, strojno mizarstvo SKOFJA LOKA 3328

FRIZERSKO POMOCNICO — samostojno — sprejemam takoj v stalno zaposlitev ali po dogovoru. Non-stop. Plača 1200 din. PETRIČ Jože, frizer, Trzič 3240

POSESTI

Prodajam ZAZIDLJIVE PARCELE v Škofji Loki v bližini železniške postaje. Naslov v oglašnem oddelku 3320

OBVESTILA

VARIM vse od aluminija do železa, s testi, argonsko, oblačno in plamensko. KLEIDIENST, Gunceljška (pri Komen), p. Sentvid 3245

OPRAVLJAM vsa SOBOSLIKARSKA in PLESKARSKA dela za brizganje radiatorjev. Pavlič Martin, Kidričeva 6, Kranj 3247

IZGUBLJENO

Najdena URA na bencinski črpalki Petrol Labore se dobi pri Ivcu Antonu, Kranj, Komenskega 1 3322

PRIREDTIVE

KUD ZALOG-Cerklje priredi za dan borca, 3. julija, ob 20. uri ZABAVNO PRIREDTIV. Igrajo VESELI TRGOVCI. Vabljeni! 3323

GASILSKO DRUŠTVO VOKLO vabi v soboto, 3. julija, ob 20. uri na KRESNO NOC. Zabaval vas bo ansambel FRENKY. V primeru slabega vremena bo ples v dvorani. V nedeljo, 4. julija, pa bo velika VRTNA VESELICA na REMČEVEM vrtu s pričetkom ob 15. uri. Za ples bo igral HENČEK s pevci in HUMORISTOM Marjanom ROBLEKOM. Bogat srečolov, kegljanje za koštruna. Vabijo GASILCI iz Voklega! 3324

Cenjene stranke in poslovne sodelavce obveščamo, da bo od 1. julija dalje Turistična poslovalnica Creina poslovala v novih prostorih v hotelu Creina.

Se priporočamo!

Turistična poslovalnica Creina

Služba družbenega knjigovodstva

podružnica 515 Kranj

razpisuje 5 prostih delovnih mest

pripravnikov

s srednje šolsko izobrazbo (ekonomska srednja šola, gimnazija).

Pripraviška mesta so v obdelavi materiala in družbenem računovodstvu poslovne enote Kranj.

Prošnje z dokazilom o dokončani srednji šoli bomo sprejemali do 10. julija 1971.

Prošnje je treba nasloviti na: Službo družbenega knjigovodstva, podružnica 515 Kranj, Trg revolucije 2.

Invalid

Škofja Loka

vabi k sodelovanju in razpisuje za šolsko leto 1971/72

11 učencev — štipendij

za 3-letno poklicno šolo v Ljubljani za poklice:

8 kartonažerjev — kartonažerk

2 knjigotiskarja

1 ročni stavec

Pogoji: uspešno končana osemletka.

Prošnje pošljite z dokazili na upravo zavoda. Razpis velja 15 dni po objavi.

Zahvala

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

Anton Brenkuš

upokojenec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in mu poklonili vence in cvetje. Zahvala dr. Novaku, č. g. župniku Pavlinu, pevcem Društva upokojencev in tovarni Iskra. Vsem, prav vsem iskrena hvala.

Zalujoči: žena Marija, sinovi Tone, Lojze, Vinko, Marjan, hčerka Marica z družinami ter sestri Cilka in Ivana z družinami ter drugo sorodstvo

Besnica, 24. junija 1971

Kranj CENTER

30. junija amer. barv. film ZIVELA AMERIKA ob 16., 18. in 20. uri

1. julija slov. barv. film MASKARADA ob 16., 18. in 20. uri

2. julija slov. barv. film MASKARADA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

30. junija amer. barv. film KRVAVI PLEN ob 18. in 20. uri

1. julija amer. barv. film MURIETA ob 18. in 20. uri

20. julija angl. barv. CS film DOLGOTRAJNI DVOBOJ ob 18. in 20. uri

Tržič

30. junija premiera franc. barv. CS filma VESELI DOPUST ob 18. in 20. uri

1. julija franc. barv. CS film VESELI DOPUST ob 18. in 20. uri

2. julija angl. barv. CS film JUŽNA ZVEZDA ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

30. junija amer. barv. CS film CUSTER Z ZAHODA ob 18. in 20. uri

Radovljica

30. junija amer. barv. film V CASU CARLESTONA ob 18. uri, amer. film PAST ZA MORILCA ob 20. uri

1. julija amer. barv. film CLOVEK IZ ARIZONE ob 20. uri

2. julija jugoslov. barv. film PRVA LJUBEZEN ob 20. uri

Škofja Loka SORA

30. junija amer. barv. film MRTVI NE PLACAJO DAVKA ob 18. in 20. uri

1. julija španski barv. film USODA ZENE ob 18. uri

2. julija španski barv. film USODE ZENE ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

30. junija španski barv. film USODA ZENE ob 20. uri

2. julija amer. barv. film MRTVI NE PLACAJO DAVKA ob 20. uri

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnina: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

nesreče

MOTORIST TRČIL V ELEKTRIČNI DROG

Na cesti četrtega reda na Zg. Beli se je v nedeljo, 27. junija, popoldne avtobus, ki ga je vozil Jože Skrvada iz Preddvora, srečeval z voznikom motornega kolesa Mitjo Bevičem iz Kranja. Zaradi ozke ceste pa srečanje ni bilo mogoče, zato je motorist zapeljal v skrajno desno stran ter se zaletil v električni drog. V nesreči huje ranjenega motorista so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

AVTOMOBIL ZANESLO S CESTE V DREVO

V nedeljo, 27. junija, nekaj po enajsti uri zvečer se je na cesti med Cerkljami in Brnikom pripetila huda prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Peter Jereb iz Cerklj je, potem ko je odpeljal s parkirnega prostora pri gostilni Kern v Cerkljah, oplazil občestni kamen. Vendar je vožnjo nadaljeval proti Brniku. V levem preglednem ovinku je avtomobil zaneslo s ceste in je po 26 metrih vožnje trčil z desno bočno stranjo v drevo. Na kraju nesreče je umrl sopotnik Peter Bugar, star 53 let, iz Sp. Brnika. Voznika Jereba pa so hudo ranjenega prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na vozilu je za 15.000 din.

TRCENJE V OVINKU

Na cesti četrtega reda v bližini vasi Grad pri Cerkljah sta v ponedeljek, 28. junija, ob deveti uri zvečer pri srečanju trčila voznik mopeda Janez Skrjanc iz Stiške vasi in voznik motornega kolesa Peter Rogelj iz Lenarta na Rebrli. Voznik Skrjanc je vozil pravilno po desni strani, iz nasprotni smeri pa je v nepreglednem ovinku pripeljal motorist. Pri trčenju sta oba voznika padla in se ranila. L. M.

s sodišča

Štiri leta in 6 mesecev za hudo nesrečo

Senat okrožnega sodišča v Kranju je včeraj obsodil ing. Jakoba Langusa iz Crnvice pri Brezjah na 4 leta in 6 mesecev zapora. Sodišče je ing. Langusu sodilo zaradi povzročene prometne nesreče 24. julija lani pri Lescah.

Ing. Jakob Langus je tistega dne okoli pete ure zjutraj, namenjen je bil v službo na Jesenice, pripeljal po odcepu za Lesce na cesto prvega reda. Iz Kranjske smeri se je prav tedaj približevala kolona vojaških vozil. Voznik Langus se je pred kolono hotel vključiti v promet na cesti prvega reda, zato je spregledal avtomobil nemške registracije, ki je z veliko hitrostjo pripeljal po desni strani z jesiške smeri. V njem so se peljali na dopust domov v Zagorje ob Savi delavci tovarne BMW iz Münchna: Andrej Kovač, Viktor Prašnikar, Karel Lenarčič in Anton Zavašnik. Voznik Langus je potem, ko je zapeljal na prednostno cesto, trčil v desno bočno stran avtomobila, ki ga je vozil Kovač Andrej. Kovačevo vozilo je nato odbilo v vojaški tovornjak, ki je pripeljal iz kranjske smeri. V silovitem trčenju so na kraju nesreče umrli vsi štirje potniki v Kovačevem avtomobilu. V nesreči je bila huje ranjena tudi sopotnica v Langusovem avtomobilu Sonja Bric.

Sodišče se je odločilo tudi za odvzem vozniškega dovoljenja za 2 leti po prestani kazni. Kazen je med največjimi, kar jih je bilo na okrožnem sodišču v Kranju izrečenih v zadnjih letih povzročiteljem prometnih nesreč. L. M.

Kranj drugi na letnih igrah cestnih podjetij Slovenije

Od petka do nedelje so bile v Kranju tretje letne športne igre cestnih podjetij Slovenije. Nastopilo je okoli 400 športnikov iz 7 podjetij in cestnega sklada SRS. Tekmovalci cestnega podjetja iz Kranja so na letošnjem prvenstvu dosegli zelo dobra mesta. V generalni razvrstit-

vi so osvojili odlično drugo mesto. V posameznih panogah so Kranjčani dosegli naslednja mesta: mali nogomet: 2. mesto, kegljanje: 1. mesto, balinanje: 3. mesto, namizni tenis: 4. mesto, streljanje: 4. mesto, šah: 6. mesto, odbojka: 7. mesto, atletika: 2. mesto. D. Zumer

Na letnih športnih igrah delavcev grafične in grafično predelovalne industrije Slovenije v Murski Soboti 26. in 27. junija je tekmovala tudi ekipa ČP Gorenjski tisk iz Kranja. V malem nogometu je med 22 ekipami dosegla 3. mesto. — Foto: J. Simnovac

Sarajevo - novi uspeh kranjske atletike

V Sarajevu se je v nedeljo končal finale APJ za člane in članice, na katerem je nastopila tudi petčlanska ekipa kranjskega Triglava.

Že prvi dan je Milek skočil v daljavo 7,49 m, kar je nov slovenski rekord. Znano je, da je bil to eden najstarejših rekordov v Sloveniji, saj ga je že pred dvanajstimi leti postavil Celjan Roman Lešek. Isti dan je Dušan Prezelj v skoku v višino dosegel svoj drugi najboljši rezultat ter zasedel odlično drugo mesto. S tem si je priboril tudi mesto v državni reprezentanci.

Drugi dan tekmovalja je prinesel Kranjčanom še en rekord. Tokrat je srednje-progaš Iztok Kavčič uresničil svojo največjo željo postati mladinski rekorder Jugoslavije v teku na 800 m. To mu je uspelo v izredno močni konkurenci, kjer je kljub odličnemu rezultatu 1:50,2 zasedel šole peto mesto. Tudi ta rekord je bil že

star 12 let, imel pa ga je Narakas (Kl) z rezultatom 1:52,2.

AK Triglav je med 40 sodelujočimi klubi zasedel de-

veto mesto. Od slovenskih klubov je bil edinole celjski Kladivar boljje uvrščena ekipa.

D. Zumer

500 nastopajočih

V okviru proslav 25-letnice kranjske Iskre bodo v petek in soboto v Kranju 7. letne športne igre združenega podjetja Iskra. V osmih športnih panogah se bo pomerilo blizu 500 športnikov in športnic iz 16 tovarn ZP Iskre. Pomerili se bodo v nogometu, odbojki, rokometu, kegljanju, namiznem tenisu, streljanju, balinanju in šahu. Otvoritev iger bo v petek, 2. julija, ob 9. uri na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju. Takoj po otvoritvi se bodo začela

tekmovalja v vseh disciplinah. Zaključek in razglasitev rezultatov bo v soboto, 3. julija, ob 17. uri v delavskem domu v Kranju. V obeh dneh bodo tekmovalja v nogometu, rokometu, odbojki in streljanju potekala na stadionu Stanka Mlakarja, namizni tenis bodo igrali v prostorih OŠ Simon Jenko, balnanje bo pred Domom borca, kegljali bodo na kegljišču Triglava, šah pa se bo odvijal v domu JLA. J. J.

Priprave za svetovno prvenstvo

Turistično društvo v Kranjski gori in organizacijski komite Pokal Vitranc sta predlagala, naj bi bilo svetovno prvenstvo v alpskem smučanju 1978. leta v Kranjski gori.

Pogoji za to veliko športno manifestacijo so v Kranjski gori dovolj ugodni, vendar bi se morali za izvedbo prvenstva temeljito pripraviti. Smuk za moške naj bi bil po predvidevanjih iz Kurjega vrha, smuk za ženske pa iz

Sedel, Proga, ki bi jo morali še zgraditi, naj bi bila dolga 2500 m.

Veleslalom za moške bi tekkel z Ruta, za ženske pa po novi trasi pri Podkorenu. Slalom za moške bi bil na Brsnini, za ženske pa z Raven. Vse te proge že pripravljajo in urejajo, zato ob morebitnem svetovnem prvenstvu ne bi bilo posebnih težav, saj bi se do takrat že povečale tudi hotelske zmogljivosti. B. B.

Uspeh Ribnikarja

Kolesarji Kranja in Bleada so v soboto in nedeljo gostovali v sosednji Avstriji. Na sobotni mednarodni dirki v Beljaku za mladince je bil Blejčan Rakuš četrti. Na nedeljski na Dobrač pa je Kranjčan

Ribnikar v močni mednarodni konkurenci zasedel odlično sedmo mesto. Njegov klubski kolega Smolnikar pa je bil enajsti. Med mladinci sta Blejca Knaflič in Rakuš zasedla osmo oz. deveto mesto.

A. Z.

Košarkarice iz Žirov dosegle izreden uspeh

Zlato za skromna dekleta

Pretekli teden je bila za žirovske športnike izredno uspešen. Košarkarice so v Prištini na državnem prvenstvu za pionirje osvojile prvo mesto, SSD na osnovni šoli pa je prejelo še priznanje kot najboljše v Sloveniji v skupini osnovnih šol. Mlade košarkarice iz OŠ Žiri, ki so letos že tretjič osvojile najvišji naslov v republiki, so pred dnevi, ko sem jih obiskal, izrekle še posebno zahvalo Alpini, Trak etiketi, Kladivarju, KZ in Mizarskemu podjetju iz Žirov ter ObZTK iz Skofje Loke, ki so jim z denarnimi sredstvi omogočili udeležbo na finalu v Prištini. Seveda so bila dekleta iz Žirov polna vtisov z državnega prvenstva.

IDA MLINAR — kapetan ekipe: »Trikrat tedensko smo trenirale pred poukom od pol sedmih zjutraj dalje. Pred državnim prvenstvom so bili treningi še posebno ostri. Na osvojitve najvišjega naslova si skoraj nismo upale pomisliti.«

MILENA GIACOMELLI: »Najtežja tekma na republiškem prvenstvu je bila z ljubljansko šolo Valentin Vodnik, na državnem pa z Zagrebom.«

RICKA GALIČIČ: »O najtežjem trenutku sprašujete? Na tekmi z Zagrebom je bil, ko so Zagrebčanke povedle. Tekmo so rešile Oblakova, Giacomellijeva in I. Mlinarjeva.«

MILENA GANTAR: »Tekma Zagreb : Beograd je bila odločilna. V primeru zmage Zagrebčank bi bile državne prvakinje. Nismo gledale tekme. Ob koncu je nekdo sporočil, da smo prvakinje. Bile smo srečne, presrečne...«

VIDA MLINAR: »Tudi doma ne bi laže zmagale. V Prištini so vsi navijali za nas. Zakaj? Ja, 'fejst punce' smo. Mar ne?«

META OBLAK: »Z vsemi ekipami smo se dobro razumeli — predvsem z ekipo iz Štipa v Makedoniji, domačinkami iz Prištine in fanti iz Vrhnike. Publika je bila čudovita. 'Žiri! Žiri!' je odmevalo ob igrišču.«

MAJDA BOGATAJ: »Lep sprejem so nam pripravili v Žireh. Pričakali so nas tovariši in sošolci z rožami.«

SONJA MLINAR: »Treningi mi niso delali težav, čeprav se je bilo treba v osmem razredu nekoliko bolj potruditi. Zaradi košarke sem bila v šoli prav tako uspešna.«

HELENA KAVČIČ: »Skoraj cela ekipa gre naprej v srednje šole. Poskusila se bom vključiti v kak ljubljanski klub. Košarka me privlači.«

Tudi Jelka Gantar, Tatjana Dermota, Simona Ložek in Mojca Kolenc iz mlade ekipe so mi povedale, da se bodo prihodnje leto potrudile za čimboljše uvrstitve.

DARIJ ERZNOŽNIK — trener: »Prihodnje leto bo velik uspeh že uvrstitve v finale na republiško prvenstvo z močno pomlajeno ekipo. Čez dve leti spet lahko dosežemo vrh. Nova telovadnica in še naprej taka požrtvovalnost so porok za uspehe v prihodnje. V Prištini nisem upal povedati, da nimamo telovadnice.«

Avgusta bo mlada ekipa košarkaric začela z rednimi treningi in stopila na novo pot z velikimi upi...

J. Govekar

Ciril Ravnikar — novi rekorder SRS na 100 m

S finalom za mlajše mladince in mladinke v Celju se je končal cikel republiških tekmovanj za APS. Nastopilo je okoli 150 mladih atletov iz vseh slovenskih klubov. Največ uspeha ekipno so imeli domačini in Kranjci. Med posamezniki so se Kranjčani izkazali nad vsakim pričakovanjem, saj so od 20 prvih mest zavzeli kar pet. Predvsem velja omeniti mladega sprinterja CIRILA RAVNIKARJA, ki je v teku na 100 m, čeprav je tekel v zadnji najslabši skupini, postavil nov slovenski rekord za pionirje s časom 11,0. Vsekakor velja v prihodnje

temu mlademu in talentiranemu sprinterju posvetiti posebno skrb, saj spada trenutno med najhitrejšje pionirje v Jugoslaviji. Milan Rot je dokazal, da je letos daleč najboljši mlajši mladinec v metih, saj je dosegel kar dve prvi mesti, in to v metu diska in krogle. Anica Kurnik je svoj osebni rekord v metu kopja popravila za 3 m, kar je bilo dovolj, da je osvojila prvo mesto. Za rutinirano in afirmirano Metko Papler ni bilo težko osvojiti prvega mesta v metu krogle in je drugoplasirana ostala za njo kar za 2 m.

D. Žumer

Ekipa OŠ Žiri, ki je na državnem prvenstvu v košarki za pionirke v Prištini osvojila naslov državnega prvaka. Na sliki od leve proti desni stoje: Darij Erznoknik — trener, S. Mlinar, Bogataj, D. Mlinar, Mlinar I. — kapetan ekipe, Starman, Kavčič, Ušeničnik, J. Ušeničnik in Franc Čepelak — ravnatelj šole; čep: Oblak, Galičič, Tavčar, M. Ušeničnik, Giacomelli in V. Mlinar

5023 občanov članov športnih organizacij

Skupščina občine Kranj je na zadnji seji sprejela program razvoja telesne kulture obsežno gradivo, ki obsega 117 strani, v javno razpravo. Gradivo, ki ga je izdelala Občinska zveza za telesno kulturo, posreduje tudi najzanimivejše poteze sedanjega stanja telesne kulture v občini ter podatke o razširjenosti telesne kulture v občini.

Po podatkih, navedenih v gradivu, deluje v kranjski občini 25 organizacij za telesno vzgojo in tekmovalni šport. V te organizacije je včlanjenih 5023 občanov ali 7,39 odstotka vseh prebivalcev kranjske občine. Največ članov ima športno društvo Triglav iz Kranja, in sicer kar 1537. Na drugem mestu je občinska strelska zveza z 815 člani, na tretjem mestu športno društvo Borec Kranj, ki ima 256 članov itd. Ostale telesnovzgojne organizacije v občini pa imajo od 30 do 152 članov. Podatek, da je v športnih organizacijah izredno malo žensk, ni razveseljivo. Le 2,73 odstotka žensk kranjske občine je vključenih v telesnovzgojne in športne organizacije.

Gradivo za javno razpravo pove tudi, s katerimi športi se ukvarja največ prebivalcev kranjske občine. Na prvem mestu je streljanje, na drugem nogomet, na tretjem kegljanje, sledijo namizni tenis, smučanje, rokomet, atletika, košarka, orodna telovadba itd.

-jk

OD NEDELJE DO NEDELJE

KOŠARKA — S prvim delom tekmovanja so končali košarkarji in košarkarice v slovenski ligi. Gorenjski predstavniki ter predstavnice so se odlično odrezali, saj so v ženski konkurenci Jeseničanke na prvem mestu, igralke škofjeloškega Kroja pa na četrtem. V moški ligi je ekipa Kroja četrta, Triglavani so peti, na sedmem mestu pa so Jeseničani.

Rezultati zadnjega kola spomladanskega kola: moški — Nanos : Triglav 0:20 b. b., Vrhnika : Kroj 98:96 (53:48), Jesenice : Lesonit 104:70 (42:21); ženske: Jesenice : Konus 73:71 (35:12), Logatec : Kroj 43:51 (18:23).

Parí prvega jesenskega kola: moški — (30. junija) — Ježica : Kroj, Jesenice : Trnovo, Ilirija : Triglav; ženske — Jesenice : Slovan, Ježica : Kroj.

ODBOJKA — Letošnji republiški prvak pri moških je ekipa Kanala. Od Gorenjcev pa je Kamnik na odličnem tretjem mestu, medtem ko je jeseniški Kovinar osmi.

Rezultati zadnjega kola: Kovinar : Kanal 0:3, Novo mesto : Kamnik 0:3.

ROKOMET — V Mariboru in Ljubljani je bilo letošnje republiško prvenstvo mladink in mladincev. Medtem ko je v Mariboru nastopilo le osem mladinskih ekip, se je v Ljubljani za najboljša mesta potegovalo kar 23 mladinskih moštev. Razveseljivo je, da so bili tokrat na štartu v obeh konkurencah močno zastopane tudi gorenjske ekipe. Tako so pri dekletih mladinke Seširja zasedle sedmo mesto, Alples pa osmo. Pri fantih so bili tokrat najboljši predstavniki loškega Seširja, ki so šest, Tržičani pa so zasedli osmo mesto. —dh

Uspeh gorenjskih strelcev

V nedeljo se je na ljubljanskem strelišču končalo republiško prvenstvo v streljanju z vojaškimi in malokaliberskimi puškami. Gorenjski strelci so se skoraj v vseh disciplinah izkazali z visokimi uvrstitvami. Kljub visokim mestom pa z dosežki tekmovalcev ne moremo biti povsem zadovoljni. Lahko trdimo, da je bilo v teh dveh disciplinah pred leti doseženih dosti boljših rezultatov.

Uvrstitve gorenjskih tekmovalcev: vojaška puška — člani: 3 x 20 — ekipno: 2. Kranj 1827; posamezno: 3. Frelih 478, 4. Malovrh 478, 5. Černe (vs

Iskra) 476, 6. Naglič (S. Kovačič) 472; vojaška puška — hitro streljanje: ekipno — člani: 2. Kranj; posamezno: 2. Prestor (S. Kovačič), 7. Malovrh, 8. Černe (oba Iskra), 9. Lombar, 10. Naglič (oba S. Kovačič); malokalibrska puška serijske izdelave: člani — ekipno: 3. Kranj 1900, 4. Škofja Loka 1829; posamezno: 5. Peternelj (Sk. Loka) 501, 8. Otrin (Jesenice) 494, 14. Frelih 483, 16. Černe (oba Kranj) 477; članice: 1. Kralj 474, 2. Otrin (obe Jesenice) 485; mladinci: 4. SD Slavec Ivo-Jokl 1118; posamezno: 13. Cof 409, 20. Zupan (oba Kranj) 365 itd.

1 vprašanje 3 odgovori

Stiritisočlanski kolektiv tovarne gospodinjskih aparatov Elre iz Rateč pri Skofji Loki se je v petek na referendumu odločil za priključitev k Združenemu podjetju Iskra Kranj. Trem zaposlenim smo zastavili vprašanje: »Zakaj ste glasovali za priključitev Elre k Združenemu podjetju Iskra?«

Stane Božič, saldokontist, predsednik delavskega sveta: »Za priključitev sem glasoval, ker menim, da se bo naše podjetje le v okviru večje delovne organizacije lahko popolnoma preusmerilo v proizvodnjo gospodinjskih aparatov. Iskra Zelezniki nam bo odstopila izdelavo aparatov za gospodinjstvo, ki jih izdeluje po licenci italijanske firme Girmi in angleške firme Hoover. V Zeleznikih pa se bodo specializirali za izdelavo elektromotorjev, ki že sedaj predstavljajo velik del proizvodnje tega kolektiva. Mi pa bomo prepustili Iskri v Sežani trafo dejavnost in izdelovanje TV stabilizatorjev. Upaimo, da bo ta menjava izvedena do konca leta. Pri tem nam bodo pomagali tudi strokovnjaki združenega podjetja.«

Anica Nikolič, kontrolor v montaži štedilnikov: »Za priključitev k združenemu podjetju Iskra smo se že dalj časa pripravljali. Poslovni odbor je pripravil delovni načrt. V njem je bilo opisano, kaj bomo z združitvijo pridobili in kaj izgubili. S tem je bil seznanjen delavski svet, ki je sklical zbor delovne skupnosti. V začetku je bilo med nami še precej takih, ki so imeli pomis-

leke o združitvi. Ko pa smo se seznanili s perspektivo podjetja v združeni organizaciji, se je njihovo število precej zmanjšalo. V našem oddelku smo zaposlene v glavnem ženske. Skoraj vse smo glasovale za združitve.«

Janko Dolenc, strojni tehnik, član delavskega sveta: »Glasoval sem za združitve, ker bomo le tako lahko preusmerili proizvodnjo v izdelavo določenih artiklov in velikih serij. Še največ pomislekov so imele delavke v oddelku trafo dejavnosti in montaže TV stabilizatorjev. Razumljivo. Ob združitvi in premestitvi te proizvodnje v Sežano, se bodo morale zaposliti v drugih oddelkih. Čeprav so nekatere v kolektivu že deset in tudi več let in ves čas delajo v tem oddelku, se bodo morale sedaj na novo priučevati.«

L. Bogataj

Edvard Kardelj v loški občini

Skofja Loka, 29. junija — Edvard Kardelj z ženo Pepco in Boris Zihel so danes obiskali Skofjeloško občino. V spremstvu predsednika občinske skupščine Zdravka Krvine, sekretarja občinske konference ZK Marka Vraničarja in načelnika za gospodarstvo Tineta Koklja so najprej obiskali tovarno Jelovica in podjetje Kroj. Po ogledu male Groharjeve slikarske kolonije in muzeja na loškem gradu so obiskali še Iskro Zelezniki, kmeta Zgajnarja na Starem vrhu ter se ustavili na Žetini in v Brodeh. Edvard Kardelj se je predvsem zanimal za razvoj kmečkega turizma v loški občini in za kmetijstvo v občini nasploh. Zvečer pa se je v Skofji Loki pogovarjal s člani občinskega političnega aktiva o aktualnih gospodarskih in družbenih vprašanjih. — Na sliki: med obiskom v Jelovici. — (A. Z.) — Foto: F. Perdan

XVI. izseljenski piknik

Prireditveni prostor bo kmalu nared

V Skofji Loki dela odbor za pripravo XVI. izseljenskega piknika in četrtega v Skofji Loki s polno paro. Vsaka komisija ima svoje naloge, ki jih mora opraviti čimbolj brezhibno, da bodo vsi obiskovalci piknika zadovoljni in iz Skofje Loke odšli z najlepšimi vtisi. Priprava je vsako leto bolj zahtevna, saj ob dosedanjih vzornih organizacijah vsako leto, gostje že skoraj ne pričakujejo večjega spodrsaljaja. Prireditelji se dobro zavedajo, da je v prejšnjih letih šel glas o Skofji Loki po vsem svetu in da mnogi, ki so bili pretekla leta v Skofji Loki navdušeni nad prireditvijo, pripeljejo naslednja leta s seboj svoje otroke in znance, ki jih prireditve prav tako ne sme razočarati. Posebno pozornost bodo na letošnjem pikniku posvetili gostinskim storitvam, ki so bile pretekla leta kljub vsem prizadevanjem še vedno šibka točka. Morda bo letos lažje, ker bodo sodelovala ista gostinska podjetja kot lani in jih bodo prireditelji še posebej opozorili na solidno postrežbo. Povedali so, da posebnih podražitev glede na lansko leto ne bo.

V teh dneh so že začeli urejati prireditveni prostor. Postaviti je treba pokrite stojnice za prodajo hrane in pijače ter oder za ples. Ene-

ga izmed odrov za ples so letos tudi zabetonirali. Sprememba bo v tem, da bodo prostor za ansambel pomaknili nekoliko nižje kot je bil prejšnja leta, da ljudje ne bodo več motili nastopajočih, pa tudi pogled z obeh plešišč do mesta za nastopajoče bo boljši. Po grajskem vrtu bodo postavili okrog 3000 sedežev, kar je kar precej, čeprav pričakujejo v Skofji Loki na dan piknika od 9000 do 10.000 ljudi. Poleg vsega tega bo ob vходу na prireditveni prostor tudi menjalnica pokrovitelja Ljubljanske banke. V preteklih letih se je menjalnica pokazala kot izredno potrebna. Prav tako bo na grajskem vrtu informacijska postaja, kjer bodo udeležencem piknika na voljo vseh vrst po-

datki in pa organizirana prodaja razglednic in znamk, za kar bo poskrbelo podjetje PTT.

Vstopnina za piknik bo letos prav tako kot lani 10 din. Tisti, ki bodo prišli v Skofjo Loko z avtomobili, bodo imeli na voljo dovolj parkirnih prostorov. Parkiranje bo v Skofji Loki brezplačno, a bodo na organiziranih parkiriščih kljub temu redarji, ki bodo pazili na avtomobile.

Za izseljence je Ljubljanska banka založila 5000 izvodov revije za naše izseljence Rodna gruda, ki jo bodo delili na pikniku. Okusno opremljena revija bo prav gotovo razveselila naše rojake in marsikdo bo verjetno v njej dobil novega prijatelja.

J. Govekar

Uredite si vaše denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.

84 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hiter, učinkovit in zanesljiv bančni servis!

Ljubljanska banka

pravi naslov za denarne zadeve!